Jaargang 114. Vrijdag, 7 September 1855. No. 108.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

VERHURING van Jagtregten.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens. door hunnen GECOMMITTEERDE, op WOENSDAG den 12den September 1855, des voormiddags te 10 uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis, bij *opbod* te verhuren, voor het Jagtsaizoen van dit jaar,

1. Het **REGT** van **JAGT** in het Stadsveld te *Wolteres*.

2. De **JAGTREGTEN** der **STAD** onder de Gemeente *Hoogkerk*, in 1 perceel.

De Voorwaarden van Verhuring zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

GRONINGEN, 31 Augustus 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Bekendmaking.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van het PUBLIEK, dat de **passage** met **rijtuigen** over de **KLAPBRUG** bij het **bovenste verlaat** te **Wildervank**, wegens daaraan te doene herstellingen, van **Maandag den 10den September e.k.** af, gedurende **acht dagen** zal zijn **gestremd**, zoodat men gedurende dien tijd, om te *Stads-Kanaal* te kunnen komen, gebruik zal moeten maken van den weg langs het Nieuwe Diep en vervolgens over de Klapbrug bij den 2den mond van *Gieten* in de 4de 100 roe aldaar.

GRONINGEN, 3 September 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Meer en meer schijnt te Parijs het vermoeden veld te winnen, dat de geallieërden nog zoo spoedig niet tot eene bestorming van Sebastopol zullen overgaan. Volgens de laatste berigten, moesten nog een aantal mortieren aankomen van de soort, waarvan in het verslag van den admiraal *Bruat* wordt gesproken. Eerst nadat al de verwachte mortieren in batterij waren gebragt, zou het bombardement van de vesting weder aanvangen. Inmiddels hield men het voor zeer waarschijnlijk, dat men weldra weder van ernstige gevechten onder de wallen van Sebastopol zou vernemen; want het schijnt zeker, dat de Russen, in weerwil der nederlaag aan de Tschernaïa, de geallieërden door zijdelingsche aanvallen hopen te kunnen dwingen om het beleg op te heffen.

Ook te Konstantinopel was men van meening, dat de bevelhebbers der geallieërde krijgsmagt in de Krim eene of andere wanhopige onderneming van de Russen verwachtten, eenen uitval van het ganasche garnizoen of een treffen in het open veld, en dat zij voor deze beide gebeurlijkheden hunne maatregelen genomen hadden.

Volgens de tijdingen van daar (Konstantinopel) met de *Euphrate* te Marseille aangekomen had men uit de Krim vernomen, dat [illegible] (ter de beurs van Parijs wilde men weten, dat de aanval uit 800 stukken was begonnen); zij werden op het centrum krachtdadig door de Franschen ondersteund. De werken tegen het Redan vorderden goed. De Russen hadden achter den Malakofftoren twee half-cirkelvormige werken opgerigt en bespoedigden den aanleg der schipbrug naar de noordzijde der vesting. In hun leger merkte men veel beweging op. Nieuwe werken op het plateau van Belbek dekten het front der geallieërden aan de Tschernaïa. Daarentegen meldt prins *Gortschakoff* van den 1sten dezer des avonds, dat het vuur der geallieërden gelijk was aan dat der vorige dagen, en dat er niets nieuws was voorgevallen. — Met dezelfde gelegenheid is ook de tijding ontvangen, dat aan den heer *Bourré* in Pezië eene schitterende ontvangst was te beurt gevallen.

Eene depêche van prins *Gortschakoff*, dat bij Sebastopol geene verandering gekomen was, en dat het vuur van den vijand somtijds heviger werd, heeft onderweg naar Berlijn, zooals uit de *Russ. Invalide* blijkt, deze slotwoorden verloren: „onze werken lijden."

Volgens een berigt te Parijs, was eene Russische bom bij toeval in een magazijn van Fransche bommen gevallen en waren deze ontvlamd. Men spreekt van 2 à 300 slagoffers. Van deze uitbarsting, welke in de werken der geallieërden heeft plaats gehad, is in eene onlangs door vorst *Gortschakoff* afgezondene telegrafische depêche met een enkel woord gewag gemaakt.

Volgens een' brief uit Odessa van den 23sten Aug., is de generaal-majoor *Tottleben* werkelijk op aanraden van prins *Gortschakoff* naar Simferopol vervoerd. Zijn ijver had zijn' toestand verergerd; nog voor dat hij in staat was zijn huis te verlaten, liet hij zich door de begeerte om zijne werken te voltooijen verleiden, om al de bastions te inspecteren en de mijnwerken persoonlijk op te nemen. Deze beweging heeft zijne wonde doen ontsteken. Men gelooft echter, dat hij na weinige weken weder in staat zal zijn, de verdediging persoonlijk te leiden. Inmiddels wordt omtrent al de belangrijke zaken zijn raad ingewonnen.

Als een blijk van de bezwaren, welke de belegering heeft opgeleverd en nog oplevert, wordt gemeld, dat de Franschen achtervolgens, in eene rigting van in alles 17 uren gaans loopgraven hebben gedolven, of moeten vormen, en dat wel op eenen zeer moeijelijken en veelal steenachtigen grond; dat de dienst in deze loopgraven, zoowel door het weder als het vuur des vijands, zeer bezwaarlijk is geweest; dat zij 85 batterijen hebben opgeworpen en daaronder zeer belangrijke, maar dat dit veel volk heeft gekost, en dat alleen het opwerpen en wapenen van de batterij no. 22, met slechts drie stukken, den Franschen het verlies van 856 soldaten heeft berokkend. — De lengte der om het zuidelijk deel van Sebastopol getrokken loopgraven bedraagt reeds 11 Duitsche mijlen.

Verder wordt uit Konstantinopel van den 23sten gemeld, dat *Omer*-bassa reeds den 21sten naar de Krim zoude zijn vertrokken, maar dat die reis op nieuw vertraagd is op de tijding, dat de Engelsche regering had gelast, dat al de vreemde troepen in hare soldij, waarvan een deel naar Azië was bestemd, naar de Krim moesten worden gezonden, om aldaar onder de bevelen van den Britschen bevelhebber, generaal *Simpson*, te worden gesteld. De Porte heeft geprotesteerd, doch dit heeft niet gebaat, maar heeft ten gevolge gehad, dat, op aanhouden van *Omer* bassa, 17 bataljons Turken, van het leger aan den Donau, benevens de bataljons Turksche militie, die in de Krim aanwezig zijn, naar Azië zullen worden overgebragt, in de hoop dat deze krijgsmagt aldaar tijdig genoeg zal aankomen om Erzerum te behouden en Kars te ontzetten. *Omer*-pacha vertrekt nu a.s. Zaturdag den 1sten September.

De generaal *Vivian* zal zich dan met de Turksche soldaten, die voor Engeland zijn aangeworven, naar Eupatoria begeven. Ook wordt er weder meer dan te voren gesproken van het aanwenden van pogingen om van die zijde naar Simferopol door te dringen, ten einde de vesting van de noordzijde te kunnen insluiten.

Tevens wordt gemeld, dat de Engelsche gezant, lord *Redcliffe*, aldaar uit de Krim, waarheen hij was vertrokken tot het overbrengen van ridder-teekenen, was teruggekeerd, alsmede dat *Mehemed-Ali*, welke bepaaldelijk sedert de Beïrams-feesten zijne algeheele vrijheid teruggekregen en weder in blakende gunst gekomen is, benoemd was tot minister van marine.

Tijdingen over den landweg uit Konstantinopel ontvangen, d.d. 30sten Aug., deelen mede, dat *Mehemed-Ali* benoemd is tot kapudan-pacha en dat *Hal[illegible]*-pacha op pensioen is gesteld. De ministeriële crisis duurde voort.

Al de stoomfregatten, die naar Frankrijk vertrekken om versterkingen in te nemen, zullen tevens zieken terugvoeren.

Bij Scutari had de stoomboot *L[illegible] Jocelijn* schipbreuk geleden; zij was nog niet vlot gebragt.

Daar kanonneerbooten der geallieërden voor den Donau waren verschenen, hadden de Russen op nieuw de scheepvaart der neutralen verboden, zooals [illegible] een berigt uit Galatz gebleken is.

— Generaal *La Marmora* heeft rapport gezonden betreffende het gevecht bij de Tschernaïa. Hij begroot het verlies der geallieërden op 1000 en dat der Russen op 5000 man. Deze laatsten deden den aanval, naar zijne berekening, met 60 000 man, waaronder 60 eskadrons kavallerie. De Sardiniërs telden 200 dooden en gekwetsten, de officieren daaronder begrepen. De Sardinische generaal *Montevecchio* is volgens eene telegrafische depêche uit Kadikoi van den 29sten Aug. aan de betere hand; zijne wonde, die in den beginne voor doodelijk werd gehouden, geneest goed. (Volgens een nader berigt, bevindt de generaal zich reeds geheel buiten gevaar en wilde zich naar den Bosphorus inschepen.)

Men vindt in de *Mil. Zeit.*, een Russisch-gezind blad, een berigt volgens hetwelk de Russen, uitgezonderd de 3 gesneuvelde generaals, op het slagveld 1451 dooden, waaronder 43 officieren, achterlieten. Buitendien zouden zij 4875 gewonden tellen. — Generaal *Puschanef II*, chef der artillerie, erlangt het kommando van wijlen generaal *Read*. Deze eerste is vervangen door den generaal *Stachowitsch I*, die kommandant van Novogeorgiewsk was.

Uit Odessa wordt van den 23sten Augustus geschreven, dat de luitenant-generaal *Lüders* van zijne inspectiereis teruggekeerd is. Er heerscht thans in geheel Zuid Rusland de grootste drukte, om nog vóór het invallen van den regentijd groote massa's proviand naar de Krim te brengen. Volgens opgaven van de militaire administratie aldaar, staan er thans 160,000 man troepen in de Krim. Deze troepen hebben vroeger, zoo als wij ten stelligste weten, hunne proviand langs de zee van Azof verkregen en wel over Arabat en Kertsch. Nu is echter de oogst in Taurië zeer middelmatig uitgevallen en zijn de magazijnen in Simferopol en Baktschisaraï bijna geheel ledig. Men beijvert zich nu wel om in het benoodigde voor het leger voor zes maanden door toevoeren over de steppe te voorzien, doch men verzekert bepaald, dat het bezwaarlijk gaan zal de benoodigdheden voor een leger van 160,000 man per as in de Krim aan te voeren.

Als eene poging daartoe heeft de Russische militaire autoriteit heeft de voorwaarden van eene nieuwe aanbesteding bekend gemaakt, volgens welke de leverancier zal verpligt zijn elke maand, tot den 13den April 1856, uit de wapenfabrijk van Lugan 50,000 puds (2,000,000 ponden) projectielen naar Sebastopol te land te vervoeren, bedragende 816,000 puds (12 640,000 pond). Bij de aankomst te Sebastopol, zullen de transporten moeten afgeleverd worden aan het bestuur der [illegible] vesting.

De laatste berigten uit Petersburg luiden anders steeds zeer oorlogzuchtig. Onafgebroken worden veel omvattende toerustingen gemaakt, en alle maatregelen genomen om het garnizoen van Sebastopol van al het noodige te voorzien. Prins *Gortschakoff* moet naar Petersburg geschreven hebben, dat bij er voor instaat de vesting zoo lang te houden als de Keizer het beveelt.

Berigten uit Hamburg melden, dat de operatiën in de Baltische zee stellig als geëindigd kunnen beschouwd worden. Het Engelsche linieschip *Sans-Pareil*, dat met eene volledige lading projectielen op de reede van Kiel lag, om zich met het eskader van admiraal *Dundas* te vereenigen, zou van de admiraliteit door den telegraaf bevel hebben ontvangen, om naar Engeland terug te keeren.

De bombardeerbooten zijn nog steeds op de reede van Helsingör, om er de nadere bevelen van de regering af te wachten.

Het Fransche linieschip *Austerlitz*, voerende 101 stukken, is, ten gevolge van het stooten op zandbanken, derwijze beschadigd, dat het naar Frankrijk moet worden teruggezonden ten einde eene belangrijke herstelling te ondergaan.

Een brief uit Petersburg van den 28sten Augustus meldt, dat den vorigen dag des ochtends vroeg de laatste schepen der geallieërden zijn vertrokken, zoodat thans de geheele gezigtskring van Kroonstad bevrijd is van het lastige observatie-eskader.

— Te Konstantinopel is een schip aangekomen met verschillende oudheden uit het museum van Kertch; de kostbaarste voorwerpen zullen in de Egyptische, Grieksche en Etrurische museums van het kristallen paleis te Sydenham geplaatst worden.

— In Konstantinopel zelf heeft een zeer groote brand gewoed. De stadswijk Psamatia, die afbrandde, dreef zijne vlammen tot in de Grieksch-Armenische wijk; 2600 huizen en de groote Grieksche kerk werden eene prooi van het woedende element. Men houdt het er voor dat de brand moedwillig is gesticht.

— In een artikel van de *Morning Post*, bevattende een betoog over de vraag van oorlog of vrede, komen de volgende beschouwingen voor omtrent den toestand der financiën van Rusland:

„Om in dit opzigt tot eene goede gevolgtrekking te komen, is het noodig te weten welken invloed een oorlog tegen Engeland of eenige andere zeemogendheid, sedert zijn begin, op de middelen uitoefent die Rusland bezit om den oorlog vol te houden, en zich te herinneren dat de oorzaken die eene stremming in die middelen te weeg kunnen brengen, sedert twee jaren in stilte maar krachtig gewerkt hebben.

„Wij behoeven onzen lezers niet te herinneren dat Rusland een land is, waarin hoegenaamd geene ophooping van kapitalen aanwezig is, en dat er eigenlijk gezegd geene kapitalen bestaan, in den vorm waaronder men ze het meest in Engeland aantreft, dat is te zeggen, van molens, fabrijken, binnenlandsche middelen van gemeenschap, verbeteringen van allerlei aard — al hetwelk bestendig weder produceert en door nieuwe ondernemingen, nieuwe kapitalen verschaft. Zelfs wat de reus van het Noorden aan marine bezat, heeft opgehouden te bestaan. Hoe talrijk de bevolking ook zij, hoe uitgebreid zijne hulpmiddelen zijn, die hulpbronnen reiken nooit verder dan de onmiddellijke benoodigdheden van het jaar waarin zij ontstaan. Rusland is eigenlijk een land dat bij den dag leeft — zijn jaarlijksch vermogen is de jaarlijksche opbrengst van zijn' bodem, en dikwijls werd die opbrengst reeds vooraf aan onze verbruikers verkocht, aan wie sedert het begin van den oorlog natuurlijk niets meer wordt afgezet.

„De kooplieden zien hunne betrekkingen met het buitenland vernietigd, op het oogenblik dat hunne lasten ondragelijk worden; terwijl de landbouwer geene helpers heeft om zijn' oogst binnen te halen, heeft hij ook geene markten om den vorigen oogst te verkoopen; en terwijl zijn landbouwmateriëel, zijne karren en paarden hem ontnomen zijn voor de transporten van troepen, even als zijn graan en zijn vee voor zijn onderhoud, ontneemt de conscriptie hem zijne lijfeigenen, die zijne landerijen waarde gaven, en hij moet ze nog op eigen kosten toerusten en kleeden. Zonder twijfel zijn er in Rusland van die oude Russische kooplieden, die door het lijden des oorlogs niet kunnen getroffen worden, en die de kern uitmaken der oorlogspartij, maar negen tienden der grondeigenaars verkeeren in het aangeduide geval en zij vormen het eigenlijke Russische volk, zoo men al zeggen kan dat er in Rusland eene klasse bestaat, die het afgetrokken denkbeeld van volk vertegenwoordigt. Wat de ellendige lijfeigenen betreft, zij moeten een' meester hebben en het is hun onverschillig wie die meester is; trouwens, zij zien hem zelden.

„Hoe verder de oorlog voortgaat, des te meer zullen de Russische landbouwers en kooplieden hunnen ondergang nabij komen, daar de oorlog hen van de middelen berooft om hunne producten te verkoopen, zoo zij die hadden. Hunne buitensporig hooge inkomsten verminderen; het wordt hun onmogelijk hunne schulden te betalen die zij bij menigte hebben; hunne beste arbeiders worden hun door de recrutering ontnomen, er blijven slechts vrouwen en kinderen over, welke deze bekrompen middelen nog uitputten zonder iets voort te brengen."

— Luidens de *Schlesische Zeit.*, waren, met primo Jan. 1854, in Rusland voor eene waarde van 556,337,021 Z. R. aan rijks crediet-biljetten in omloop, tegen voor 311,875,581 Z. R. met aanvang 1853, zijnde derhalve eene vermeerdering van crediet biljetten ten bedrage van 244,961 440 Z. R., in één jaar tijds. De voorhanden specie tot waarborg van het papieren geld was daarentegen in dien zelfden tijd slechts met 4,986,137 Z. R. vermeerderd; deze beliep namelijk met primo Jan. 1853, blijkens officiële opgave, 146,794 848 Z. R. en met aanvang 1854 alzoo 151,790 985 Z. R. Voorts beliepen, met aanvang Jan. 1853, de schulden van Rusland in het buitenland 57 149,000 gl. Ned. aflosbaar en 5,280,009 p. st. onaflosbaar, en in het binnenland 110,867 050 Z. R. aflosbaar en 223,861 476 Z. R. onaflosbaar. De geduchte oorlogsbehoeften van Rusland blijken verder thans maandelijks een montant van ruim 20 millioen Z. R. te vereischen.

ITALIE.

Reeds weet men, dat het hof van Napels op geen zeer goeden voet staat met de Westersche mogendheden. Van een' anderen kant verneemt men echter, dat het hof van Napels zich beklaagt over het gedrag der mogendheden ten zijnen opzigte, en dit heeft uiteengezet in eene nota aan al zijne vertegenwoordigers bij de buitenlandsche hoven in Europa. De markies *Antonini*, Napelsch gezant te Parijs, moet echter deze nota aan de Fransche regering niet hebben durven overhandigen, uit vrees dat, zoo hij dit deed, hem zijne paspoorten zouden worden gezonden.

Ten gevolge van die geruchten van oneenigheden tusschen het Fransche en Napelsche gouvernement, waaronder zelfs dat een legerkorps van 40,000 Franschen naar Napels gezonden zou worden, alsmede omtrent een plan van een' revolutionairen aanslag aan de Zwitsersche grenzen, van de zijde van Piëmont, of wel op eenig punt in het Lombardijsche, heeft het Oostenrijksche gouvernement zich gehaast het legerkamp bij Soma, alwaar het 12- tot 14,000 man troepen vereenigd had, op te heffen en die troepen naar Milaan te ontbieden. Zij zijn den 28sten en 29sten aldaar binnengekomen, en hebben in de straten veel beweging gemaakt, blijkbaar om de eigenlijke getalsterkte dier gewapende magt verborgen te houden. De bevolking te Milaan, die thans niets liever wenscht dan vrede en rust, is daardoor in grooten angst gebragt. Tevens hebben vrij talrijke inhechtenisnemingen plaats; maar tegen wie of waarom de politie zulke maatregelen neemt, wordt nog geheim gehouden.

— Uit Turijn wordt d.d. 28sten Aug. aan den *Constitutionnel* geschreven: „Het Engelsch-Italiaansche legioen is weder op een' nieuwen hinderpaal gestuit, die de vooruitzigten om officieren te vinden, aanzienlijk vermindert. Men verlangt namelijk van al degenen, die in het legioen willen dienst nemen, onverschillig welken rang zij daarbij zullen bekleeden, den formelen eed om Engeland tegen al zijne vijanden te dienen, en wel voor onbepaalden tijd, tot het einde der Oostersche kwestie. Er is geen officier, die althans niet als voorwaarde stellen zou om niet tegen zijn vaderland de wapens te voeren, terwijl anderen verlangen van elke verpligting in het buitenland ontslagen te zijn, zoodra Italië zelf in oorlog is en hunne hulp behoeft. Deze vrij gewigtige bedenkingen hebben vele dappere officieren weerhouden zich bij het Engelsch-Italiaansche legioen aan te sluiten. Men kent er, die liever hun brood in ballingschap willen eten, dan den hun aangeboden hoogen rang van chef van den generalen staf onder de bovengenoemde voorwaarden aan te nemen. Ook schijnt het plan der Engelsche regering door diplomatieke voorstellen te zijn tegengewerkt, door het bevel om geene Lombardijers in het legioen op te nemen, die zich aan hunnen pligt als onderdaan onttrekken."

— Een brief uit Florence van den 26sten Aug. meldt, dat het proces der personen, die van medepligtigheid aan de Mazziniaansche zamenzwering in Sept. 1852 beschuldigd zijn, voor het koninklijk hof in Toscane begonnen is. Slechts 7 beschuldigden waren ter teregtzitting aanwezig, terwijl de overigen zich uit de voeten gemaakt hadden. Tegen *Martinati* en *Peruzzi* werden de meeste bezwarende omstandigheden aangevoerd. De laatstgemelde wordt beschuldigd op den 21sten Oct. 1852 den heer *Baldasseroni*, president van den raad, te hebben willen vermoorden.

SPANJE.

Volgens berigten uit Madrid van den 27sten Aug., had de ex-kapitein-generaal van Cuba, de generaal *Pezuela*, uit ontevredenheid dat de regering zich niet verzette tegen de klagten, welke tegen zijne benoeming gerezen waren, aan de Koningin om ontslag van al zijne waardigheden verzocht.

Gelijk men verwacht heeft, neemt de opstand der Carlisten in de provinciën van Gerona en Lerida meer en meer toe. Hunne hoofden *Tristany*, *Borges*, *Marsal*, *Juvany*, enz., hebben hunne plannen voorbereid en zijn thans in het veld verschenen. *Borges* voert een detachement van 80 ruiters. De andere aanvoerders, ten getale van 12, hebben elk eene bende, en handelen in die landstreken, welke hun het best bekend is. De beruchte *Marsal* is te Olot gevestigd; vele oude Carlisten, aldaar woonachtig, hebben zich bij hem gevoegd.

Borges heeft, volgens de laatste berigten, tusschen Tremp en Cerrara, een detachement van 20 man, van het reg. van Victoria, overvallen, hun de wapens ontnomen en hen daarna teruggezonden. Eenige gardes civiel waren ook in hunne handen gevallen.

Er zijn troepen naar Barcelona gezonden, om de opstandelingen het hoofd te bieden. De bevelhebbers te Gerona en te Lerida hebben zich wel aan het hoofd hunner troepen gesteld, doch de Carlisten weten gebruik van den grond te maken en voeren dan guerilla's oorlog.

De opstandelingen en de geestelijken gaan hand aan hand. Men moet in Spanje beiden bestrijden. In Valence vreest men oproerige bewegingen. De gouverneur van Corogne heeft verscheidene personen uit de provincie verbannen, als den secretaris van den aartsbisschop van Santiago de Compostella, den secretaris van den oud burgerlijken gouverneur, en dien oud gouverneur zelven, vele pastoors, enz., die allen den opstand begunstigden.

— Veel opzien baarde dezer dagen een bezoek, dat de hertog *van Montpensier* bij den graaf *van Chambord* te Weenen afgelegd heeft. Toen namelijk de hertog te Weenen was aangekomen, bragt de gezant van Spanje aldaar, de heer *de la Torre d'Aylon*, die hiervan onderrigt was, hem het weinig passende onder het oog, dat, volgens zijne meening, in dit bezoek gelegen was. De hertog heeft hem echter daarop te kennen gegeven, dat hij zich daaraan niet kon storen, daar hij met den graaf *van Chambord* over belangrijke dynastische kwestiën betreffende de Koningin van Spanje te spreken had.

Dit bezoek nu heeft groot misnoegen verwekt bij het Spaansche hof. Zoowel de regering als de Koningin zelve hebben aan den hertog hare ontevredenheid over het gebeurde onbewimpeld te kennen gegeven. Koningin *Isabella* heeft zelfs aan haren gezant te Weenen in last gegeven, den hertog te bevelen onmiddellijk Duitschland te verlaten en naar Zwitserland te vertrekken.

DUITSCHLAND.

Bij voortduring blijft men beweren, dat de pogingen der diplomatie, om den weg tot vrede te banen, nog niet hopeloos staan. Men spreekt van conferentiën tusschen den Franschen gezant te Weenen, den heer *de Bourqueney*, en den Oostenrijkschen gezant van buitenl. zaken, den heer *van Buol*. Ook moet het Weener kabinet reeds geantwoord hebben op de jongste circulaire van den heer *v. Nesselrode*, waarvan het bestaan ontkend was.

Volgens de Berlijnsche *Zeit*, dringt de Oostenrijksche regering thans bij de overige regeringen der staten van den Duitschen bond aan op het hervatten der onderhandelingen over het tot stand brengen van een gemeenschappelijk muntstelsel. Het blad voegt er bij, dat het nieuwe financiële stelsel, hetwelk door den Oostenrijkschen minister *von Brück* is uitgewerkt, ten deele op de vooronderstelling berust, dat de eenheid van munt in Duitschland ingevoerd zal worden.

— Volgens een' brief uit Berlijn aan de *Düsseld. Zeit.*, zou de Oostenrijksche regering ijverig bezig zijn met het onderhandelen over eene nieuwe leening van 250 tot 300 millioen gulden. Men zegt dat de reis van den heer *von Bock*, een der ambtenaren bij het ministerie, naar Parijs hierop betrekking heeft. Er bestaat echter twijfel of het Oostenrijk gelukken zal in Frankrijk het negotiëren eener leening tot stand te brengen.

— Het is thans officiëel dat de graaf *v. Thun* als burgerlijk *ad latus* van *Radetzky* is benoemd in de plaats van den graaf *van Rechberg*, die onder betuiging van 's Keizers tevredenheid tot andere betrekkingen is bestemd.

— Van regeringswege wordt gemeld, dat men mag aannemen, dat de oogst, gemiddeld, over al de staten van het Oostenrijksch gebied, wel niet als zeer overvloedig, maar toch als gunstig kan worden aangemerkt, zoodat men in geen der verschillende landschappen voor gebrek zal behoeven te duchten.

— Het bijeentrekken van aanzienlijke afdeelingen troepen, voor de gewone herfst-wapenoefeningen, is, ten gevolge van de in al de Oostenrijksche kroonlanden heerschende cholera, voor dit jaar afgezegd, en deze vordering is ook voor de Italiaansche provinciën van toepassing verklaard.

— Den 9den Sept. zal de stoombootdienst regtstreeks van Weenen naar Konstantinopel een' aanvang nemen. Terwijl men daarvoor nu in den regel acht dagen noodig heeft, zal die togt alsdan binnen vier dagen kunnen worden afgelegd.

— De Pruissische handelsvloot in de Oostzee-havens telde op het einde des vorigen jaars 955 schepen, bemand met 8380 koppen en metende 138.973¼ last. Voorts 460 kustvaartuigen, bemand met 1009 koppen en metende 6120 lasten. Onder de eerstgenoemde schepen bevonden zich 23, en onder de laatstgenoemde 6 stoombooten.

— De Pruissische reeders te Stettin en Dantzig zijn voornemens schepen te bouwen voor de vaart tusschen de Oostzeehavens en Oostindië, welke tegen de gevaren van zulk eene verre reis bestand zijn, en zullen zich bij deze onderneming in ruime ondersteuning van de zijde van het ministerie van koophandel mogen verheugen.

— Volgens eene mededeeling uit Posen, wordt thans onderhandeld wegens het aanleggen van een' directen spoorweg van Petersburg naar Berlijn.

— Zekere heer *Carl Christian Hubner* heeft bij gelegenheid van het bezoek des Konings van Pruissen te Chemnitz, 30,000 thaler gegeven tot oprigting van een gesticht voor verwaarloosde kinderen.

— In onderscheidene gemeenten der Keurhessische provincie Fulda is de hongertyphus uitgebroken. De regering heeft artsen en eene som gelds derwaarts gezonden, om in de dringendste behoeften te voorzien.

— Den 3den der volgende maand zal de eerste steen gelegd worden voor de vaste brug te Keulen over den Rijn.

— Het laatste nommer van de *Badische Schulbote* waarschuwt tegen een rondtrekkend leeraar, die zich „psycholoog aan het krankzinnigen-gesticht te Amsterdam noemt, als tegen een *godsdienstigen woelgeest*. Hij noemt zich *Heros Forma*, bedelt niet, maar neemt wel aan wat men hem geeft.

— In de Silesische bladen leest men de volgende regterlijke aankondiging. Men vervolgt den Keizerlijk Russischen leger-commissaris *Julius Cielecki*, die voor eenigen tijd uit Simferopol is gevlugt met eene som van 150,000 roebels zilver en een' valschen pas op den naam van *Honorius Wyzocki*; omstreeks het einde van Junij is hij te Warschau gezien.

— Bij de jaarlijksche vergadering van Duitsche landhuishoudkundigen te Kleef gehouden, maakte de behandeling der vraag, langs welken weg de best mogelijke vorming van den boerenstand het zekerste te bereiken is, een der belangrijkste punten uit. De voorzitter, de heer *Suringar* uit Holland, zag een der beste middelen in de vestiging van landbouwkoloniën en van normaalscholen tot opleiding van degelijke praktische onderwijzers voor den boerenstand. Vooral de groote grondbezitters moesten daartoe medewerken, naardien niet alleen hunne middelen hen daartoe het best in staat stellen, maar zij er ook het grootste belang bij hadden dat diegenen, welke hunnen grond bebouwen, voortdurend beschaafder, vromer en gelukkiger worden. De heeren *Komers* uit Praag en *Gumprecht* uit Berlijn drongen op de vermeerdering van landbouwscholen aan, waarbij laatstgenoemde inzonderheid aanbeval het vrouwelijk geslacht niet te verwaarloozen, terwijl hij op Denemarken wees, waar vormingscholen voor boerendochters bereids goede vruchten hebben opgeleverd.

DENEMARKEN.

Uit Koppenhage meldt men van den 30sten Augustus, dat, na de aanneming door de beide Deensche wetgevende huizen van de gewijzigde grondwet voor het eigenlijke Denemarken, de Deensche regering nu den 29sten een wetsontwerp van algemeene constitutie voor alle deelen des rijks ter beraadslaging in het landhuis heeft voorgelegd, en wel met de stellige verklaring, dat, in geval het voornoemde wetsontwerp bij de wetgevende huizen tegenstand mogt ontmoeten, alle Deensche ministers besloten hadden hun ontslag te nemen. Een comité van 9 leden uit het landhuis, den 30sten met het voorloopige onderzoek van dit wetsontwerp belast, heet meerendeels gunstig voor de ministeriële voorstellen gestemd te zijn.

De Koning heeft den rijksdag uitdrukkelijk doen weten, dat ook na het in werking treden der nieuwe constitutie voor het gezamenlijke rijk, de burgerlijke-, godsdienstige- en de drukpersvrijheid, alsmede het regt van vereeniging, in volle kracht zullen blijven.

De rijksraad in Denemarken is te zamen gekomen en heeft prof *Larsen* tot president gekozen.

— Z. K. H. de Kroonprins zal in het aanstaande jaar zijne functiën als Vice-Koning van Noorwegen aanvaarden. Het hof is te Stokholm teruggekomen.

— De heer *v. Löwenkiold*, gouverneur van Noorwegen, heeft als zoodanig zijn eervol ontslag bekomen met een pensioen van tweeduizend species.

— In plaats van eene aansluiting van Denemarken aan de westelijke mogendheden, beweert men dat de bepaalde weigering van het Fransche bewind, om zich met het vraagstuk van den Sondtol op eenigerhande wijze in te laten, tot eene verkoeling tusschen de kabinetten van Koppenhage en Parijs aanleiding hebben gegeven.

— Het antwoord der Deensche regering aan die van de Vereenigde Staten nopens den Sondtol is van den volgenden inhoud:

„Overeenkomstig de begeerte, welke gij mij den 14den dezer hebt uitgedrukt, heb ik de eer u mede te deelen, dat ik denzelfden dag heb ontvangen uwe mededeeling, waarbij mij kennis wordt gegeven, dat de president der Vereenigde Staten het traktaat van vriendschap, handel en scheepvaart, den 26sten April 1826 tusschen Denemarken en de Vereenigde Staten voor een tijdstip van tien jaren gesloten en nog een jaar na de opzegging, had opgezegd.

„Ik deel geheel en al uw leedwezen, mijnheer, dat een traktaat, dat zoo geruimen tijd ten nutte van de inwoners der Vereenigde Staten en de onderdanen van mijnen meester, den Koning van Denemarken gestrekt heeft, ophoudt te bestaan. Evenwel ben ik belast u te doen opmerken, dat mijne regering niet in staat is te begrijpen, welke betrekking de regering der Vereenigde Staten daarstelt tusschen de afschaffing der Sondtollen en het bovengenoemde traktaat, hetwelk, wel is waar, het tarief regelt, volgens hetwelk die tol van de Amerikaansche schepen geheven zal worden, maar waarvan overigens het regt, ten gevolge waarvan die tol bestaat, onafhankelijk is.

„Nogtans, daar de regering der Vereenigde Staten het initiatief van de opzegging van het traktaat genomen heeft, meent de regering van mijn' Koning zich geregtigd te hopen, dat haar voorstellen zullen worden gedaan, met het doel den weg te banen tot het sluiten van een nieuw traktaat, dat geschikt is om de tot nu toe bestaande handelsbetrekkingen ongeschonden in stand te houden en ter zelfder tijd de betreurenswaardige en onvermijdelijke gevolgen te voorkomen van het ophouden van het thans bestaande traktaat; gevolgen, die daarin zouden bestaan, dat de schepen der Vereenigde Staten, bij hunnen doortogt van de Sond en de Belt, zouden moeten behandeld worden op den voet van die der niet begunstigde natiën."

Volgens de *Börsen-Zeit.*, zou de Deensche regering tot eene algemeene en gelijkmatige vermindering van den Sondtol bereid en voornemens zijn, daarvan aan alle belanghebbende staten kennis te geven. Men denkt echter niet, dat Amerika daarmede tevreden zijn zal.

Daar het nu zeker is, dat de regering der Vereenigde Staten den Sondtol in het volgende jaar niet meer betalen wil en geen middel zal ontzien om tot haar doel te geraken zal het volgende jaar dus door nieuwe verwikkelingen gekenmerkt zijn, te meer, omdat Frankrijk zoo min als Engeland willens is, in dit geval als bemiddelaar op te treden.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 3 September.

Ten gevolge van ingediende verzoeken tot den uitvoer van eenige artikelen, welke in het verbod van uitvoer naar plaatsen noordelijk van Duinkerken in de Middellandsche Zee oostelijk van Malta begrepen waren, is van hoogerhand bekend gemaakt, dat dit verbod ten aanzien der laatstgenoemde plaatsen is opgeheven, met uitzondering van buskruid, salpeter, zwavel, nitrate de soda, wapenen en ammunitie van allerlei aard, lood daaronder begrepen, ten aanzien van welk alles het verbod volle kracht behoudt.

— Eergisteren morgen zijn de groote ijzeren schroefstoomboot *Great-Britain* en het stoomschip *Europa*, met eenige honderde troepen en officieren, krijgsmateriëel, houten hutten enz., van Liverpool naar de Krim vertrokken. Voorts is van de rivier de Tyne naar Balaklava gestevend de militaire drijvende factorij *de Chasseur*, welke door de heeren *F.* en *W. Smith*, scheepsbouwmeesters te Newcastle, nieuw gebouwd en geheel uitgerust is, en in zich bevat eene geschikte werkplaats voor ingenieurs, smederij, gieterij, zaagmolen en timmerwinkel; ook bevinden zich de noodige werktuigkundigen en andere werklieden aan boord dezer factorij.

— Het bestuur der Engelsche visscherijen heeft bekend gemaakt, dat in het jaar 1854 636,562 vaatjes haring zijn gekaakt, waarvan 361,696, meerendeels met den officiëelen brandstempel voorzien, zijn uitgevoerd, voor het grootste gedeelte naar Duitschland. Dit getal is het grootste, sedert den aanvang van het officiële toezigt op de haringvisscherij in 1810. Uit de opgaven blijkt, dat de haringvangst steeds toeneemt. In 1810 was de vangst 90,185 vaatjes; 1820, 382,491 vaatjes; 1830, 329,557 vaatjes; 1840, 543.945 vaatjes; 1854, 636,562 vaatjes. De uitvoer is, van 35,848 vaatjes in 1810, geklommen tot 361,696 in 1854.

— De katoendrukkers *Barrat en Wilson* te Manchester ontvingen van de reeders *Hall & Co.* te Liverpool de order, hun goederen te leveren ter waarde van £ 646. Zij wonnen inlichtingen in omtrent de firma *Hall & Co.*, en op de ontvangen gunstige informatiën geschiedde de levering. Acht dagen later failleerde het huis *Hall en Co.*, met een passief van £ 22,000. Toen vernam men, dat de bank van North-and-South-Wales, die de gunstige informatiën omtrent genoemd huis had gegeven, eerst sedert drie maanden zaken met die firma deed, en dat deze aan de bank £ 1103 schuldig was, ter gedeeltelijke voldoening waarvan £ 606 van de waarde der gezonden katoenen moesten strekken. Den bankiers werd een proces aangedaan, doch zij werden vrijgesproken. De zaak zelve heeft daarom niet minder een' zeer pijnlijken indruk gemaakt in de handelswereld.

— Bij de onlangs gehouden verkooping der paardenstoeterij van den markies van *Exeter* heeft lord *Londesborough* het paard *Stockwell*, dat meermalen belangrijke prijzen behaalde, voor 3100 guineas gekocht, terwijl het paard *Nutwith* 1600 en het paard *Abrose* 790 guineas gegolden heeft.

— De *Quarterly Review* verzekert, dat zes Londensche firma's, die onophoudelijk hunne artikelen door advertentiën aanprijzen, daaraan gezamenlijk 's jaars *f* 840,000 besteden, die intusschen eene ruime rente afwerpen.

— De Engelsche kolonisten aan de Kaap de Goede Hoop hebben besloten een openbaar monument, en wel eene bibliotheek te stichten, ter nagedachtenis aan generaal *Cathcart*, voormalig gouverneur van die kolonie en die te Inkermann is gesneuveld.

— Te Boston heeft onlangs eene tentoonstelling van kinderen plaats gehad, waarbij nagenoeg 100 mededingende kinderen en 6- à 7000 nieuwsgierigen tegenwoordig waren. De eerste prijs (van 5 guinjes) werd toegekend aan het schoonste kind van 6 tot 12 maanden, de tweede prijs aan het zwaarste kind van denzelfden ouderdom, wegende 28 pond, ofschoon slechts 8 maanden oud; de derde prijs aan het kleinste kind, hetwelk 16 maanden oud was en niet zwaarder woog dan 12 pond; enz.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 September.

De woorden door den Keizer tot *Mehemed*-bey gesproken trekken hier nog al de aandacht. In de eerste plaats houdt men het er voor, dat uit de wijze, waarop de Keizer zich heeft uitgelaten over *Reschid*-bassa, blijkt, dat die staatsman steeds de krachtige voorstander blijkt der geheele hervorming van den Turkschen Staat in den geest der Westersche beschaving Voorts is de Keizer eenigzins meer bepaald uitgekomen voor het doel, 't welk hij beoogt; waaruit men wil afleiden, dat Frankrijk en Engeland het zwaard niet zullen opsteken, dan nadat in de eerste en voornaamste plaats aan Turkije de eigendom zal zijn gewaarborgd van het geheele grondgebied, 't welk vroeger aan dat rijk heeft behoord, doch in het bezit van Rusland is overgegaan.

— *Abd-el-Kader* zal, met een gevolg van 3 of 4 personen, hier eene maand op kosten des Keizers verblijven. Hij zal zijn' intrek nemen in het vroeger door hem in de straat Rivoli bewoonde hôtel. *Abd-el-Kader* bevindt zich thans echter te Marseille ongesteld en zal eerst binnen eenige dagen vertrekken. Hij heeft een bezoek ontvangen van den generaal *Rostolan* en diens staf.

(Volgens nader berigt, moet de ongesteldheid zoo erg zijn, dat men zich nu reeds ongerust begint te maken over zijn' toestand.)

— De minister *Abatucci* heeft de portefeuilles der ministers *Fould* en *Billault*, die naar de vergadering der algemeene raden vertrokken zijn, overgenomen.

— Sedert den mislukten aanval op den Malakofftoren heeft de regering niet minder dan 70- à 75,000 man nieuwe troepen naar het Oosten gezonden. Vóór de helft dezer maand zullen nog 25- à 30,000 man ingescheept worden, zoodat in een tijdsverloop van 2½ maand het Fransche leger aldaar eene versterking van 100,000 man zal hebben ontvangen.

Volgens eene officiële opgaaf, zijn van het begin van den oorlog, tot Augustus j.l., 208,000 officieren, onder-officieren en manschappen, benevens 38,000 paarden, te Marseille en te Toulon naar het tooneel des oorlogs ingescheept.

— De jury's der verschillende klassen van de tentoonstelling hebben ongeveer 300 gouden medailles voorgesteld. Maar de centrale jury van presidenten en vice-presidenten zal dit getal op de helft brengen. Velen zullen zich misrekend hebben.

— De *Moniteur* maakt heden voor het eerst melding van de onlusten, welke te Angers hebben plaats gehad. Naar luid van deze officiële opgave, zijn de arbeiders in de leigroeven in den omtrek der genoemde stad sedert lang door democraten en socialisten opgeruid, en was het bij de overheid niet onbekend, dat de geheime vereeniging, gezegd *la Marianne*, ook na 1851 in stand was gebleven en onder deze arbeiders een aantal leden telde; maar schijnt men zich geenszins te hebben voorgesteld, dat die lieden tot eene zoo roekelooze aanranding zouden zijn te bewegen geweest, als in den nacht van den 26sten op den 27sten Augustus is verijdeld.

Intusschen is het gebleken, dat de overheid nog in tijds verwittigd is geworden, dat er een aanval op de stad Angers was beraamd, met het doel om dezelve te plunderen, en heeft zij diensvolgens maatregelen kunnen nemen, derwijze, dat, toen in dien nacht 3- à 400 gewapende oproermakers zich in de voorstad Bressigny vertoonden, zij dadelijk door de militaire magt werden ingesloten, en een honderdtal der hunnen, met de wapenen in de hand, gevangen werden genomen, terwijl de overigen, gebruik makende van de duisternis, waren gevlugt.

De wapenen, welke zij in handen hadden en welke de vlugtelingen hadden weggeworpen, bestonden in jagtgeweren en munitie-geweren, bijlen, pieken en pistolen. Men heeft ook eenen wagen vermeesterd, met 200 kilo's buskruid, zoo als de mijnwerkers gebruiken, met breekijzers en dergelijke werktuigen. De bruikbaarste geweren waren afkomstig van de brigade gensdarmes van het gehucht Tralazé, alwaar de kazerne dezer manschap door eene overmagt van oproerigen was vermeesterd en geplunderd.

Naar luid van den *Moniteur*, hebben de oproerlingen met deze aanranding niets anders bedoeld dan plundering en verwoesting, en heeft het geregtshof van Angers (gelijk reeds gemeld is) zich deze zaak aangetrokken.

— Koningin *Victoria*, voldaan over de orde, welke overal op haren weg te Parijs heerschte, heeft 60,000 francs geschonken, om aan de policie-agenten te worden rondgedeeld.

De Koningin van Engeland heeft op de wereld-tentoonstelling 30 zijden en kanten kleederen aangekocht, ingezonden door de Lyonsche fabrikanten. Eene keuze heeft de vorstin nog niet gedaan; daarmede is de gravin *d'Ely*, hare eerste eeredame, belast, die eerstdaags te Parijs wordt terugverwacht.

Het aantal vreemdelingen, die Frankrijk tijdens het bezoek der Koningin van Engeland bezocht hebben, bedraagt ongeveer 750,000. Wanneer men nu aanneemt, dat elk vreemdeling gemiddeld ongeveer 20 francs daags heeft uitgegeven, dan bedraagt de som gelds, die Parijs gedurende deze tien dagen ontvangen heeft, omstreeks 150 millioen francs.

— Ten einde de te Parijs aanwezige vreemdelingen niet beangst te maken, heeft de regering aan de geneeskundige bladen verboden de aldaar voorkomende cholera-gevallen op te geven. Er komen 10 of 12 gevallen daags voor; ook te Marseille heerscht die ziekte weder.

— Zoowel te Parijs als te Londen worden thans aanzienlijke hoeveelheden Muratsistische revolutionnaire brochures vervaardigd. Een der schrijvers is graaf *Pepoli*, vermaagschapt met de familie *Murat* en zeer in gunst bij het hof van *Napoleon*. De brochures worden in balen van 1000 à 1200 stuks naar de Italiaansche kusten, op vooraf aangewezen plaatsen, verzonden.

— *L'Echo de Vesone* deelt een voorbeeld mede van buitengewone vruchtbaarheid. Een landbouwer in het kanton Montpont heeft namelijk in zijn' tuin een' graankorrel gezaaid, die 147 korenaren en 4600 graankorrels gegeven heeft. De maire van de gemeente bevestigt het feit.

— De opbrengst van den wijnoogst is in Frankrijk sedert verscheidene jaren afgenomen en het loopende jaar is niet zonder zorg. De volgende hoeveelheden worden opgegeven. In 1848, 51,622,152 Ned. vaten; 1849, 35,555,218 vaten; 1850, 44,707,553 vaten; 1851, 39,429,229 vaten; 1852, 28,460,601 vaten; 1853, 22,661,707 vaten; 1854, 10,789,169 vaten.

— Men meldt, dat eene Russische dame van uitnemende schoonheid, en een aardig fortuintje bezittende, te Lyon is aangekomen, vergezeld van een' fourier der Zouaven, die haar redde in eene der rijke steden van de Krim, welke door de projectielen der geallieërden was aangetast. Op hare beurt heeft deze dame den ridderlijken fourier, die gewond werd, verzorgd. Wat meer is, zij heeft zich aan zijne fortuin verbonden, of, om zich juister uit te drukken, zij heeft de hare aan zijn lot verbonden, en men meldt zelfs het stellig op handen zijn van een huwelijk.

BELGIE.

BRUSSEL, 3 September.

Z. M. Koning *Leopold* heeft den heer *Sandberg*, lid van de ged. staten van Limburg, benoemd tot commandeur van de Leopolds-orde; den heer *Ruijs van Beerenbroek*, insgelijks lid der genoemde vergadering, tot officier, en den heer *W. de Rooij*, inspecteur der belastingen te Maastricht, benevens den heer *Fijnje*, ingenieur bij den Nederl. waterstaat, tot ridders der genoemde orde.

— De vertoogen der Vlaamsche drukpers hebben het geweten van den minister van binnenlandsche zaken uit den slaap gewekt, en uit eene goede bron vernemen wij, dat hij zich voorstelt, eene commissie te benoemen, belast met de taak een plan te ontwikkelen om de maatregelen te beramen, welke met betrekking tot de Nederduitsche taal in de Vlaamsche provinciën te nemen zijn.

Men verneemt dat de Koning der Nederlanden eenige onzer landgenooten benoemd heeft tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, als: de heeren *Bovy* en *van Ham*, leden der ged. staten van Limburg; *Henessy*, ingenieur; *Stevens*, secretaris-generaal bij het departement van binnenl. zaken; en *David*, hoogleeraar bij de hoogeschool te Leuven.

NEDERLAND

's GRAVENHAGE, 4 September.

Z. M. heeft bij besluit van den 4den dezer, Z. K. H. *Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik*, prins van Oranje, 1ste luitenant bij het 1ste bataljon van het regement grenadiers en jagers, à la suite van dat korps, bevorderd tot kapitein bij dat korps.

— De prins *van Oranje* is den 22sten Aug. van Malta naar Cadix vertrokken, en zal vóór zijne terugkomst in het vaderland, welke tegen de helft van October aanstaande wordt te gemoet gezien, de Canarische eilanden bezoeken. Het fregat *Doggersbank* zal niet in onze zeehavens overwinteren, maar ter verdere oefening der manschappen, eene nadere bestemming erlangen.

Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden is heden van HD. buitenlandsche reis, laatst komende van Berlijn, op het buitenverblijf het Huis de Paauw aangekomen. Z. K. H. was vergezeld van zijn' adjudant, graaf *van der Duyn van Maasdam*. Gelijk men weet, zal Z. K. H. slechts korten tijd alhier verblijven en dan HD. gemalin en jongste dochter, die zich nog buitenslands bevinden, gaan afhalen.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 3den September 1855 is aan mr. *W. B. Donker Curtius van Tienhoven*, op zijn daartoe gedaan verzoek, verleend een eervol ontslag uit zijne betrekking van president van den hoogen raad der Nederlanden, onder dankbetuiging voor de vele en gewigtige diensten aan den Koning en den Lande bewezen, en met benoeming van denzelven tot minister van Staat.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 3den September 1855 zijn benoemd: tot president van den hoogen raad der Nederlanden, mr. *J. Op den Hooff*, thans vice-president bij dat collegie, en tot vice-president van den hoogen raad der Nederlanden, mr. *F. de Greve*, thans raadsheer bij dat collegie.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 30sten Augustus 1855, is benoemd tot notaris te Dinther, *J. P. G. Masman*, candidaat-notaris te 's Hertogenbosch.

— Z. exc. de minister van marine heeft eene commissie benoemd tot het geven van een advies omtrent de hoofd-officieren van dat wapen, welke bij eene aanstaande reorganisatie in aanmerking zouden komen. Deze commissie bestaat uit de heeren *Ferguson*, schout-bij-nacht, *'t Hooft*, *Stavenisse*, *de Brouw*, *Collot d'Escury* en *Vogelpoot*, kapiteins ter zee, en *Esscher* en *Wolterbeek*, kapt. luitenants ter zee.

— Bij het dep. van binnenl. zaken is ten behoeve van de noodlijdenden door den jongsten watersnood ontvangen *f* 5 348.14, zijnde het bedrag van gedane inzamelingen in de kolonie Suriname en op de eilanden Curaçao, Aruba en Bonaire.

— Eergisteren is te Scheveningen de eerste steurharing aangebragt met de visscherspink *Arnoldina Marie Maas*, toebehoorende aan den reeder *A. E. Maas*. Ook de tweede pink tot de steurharingvisscherij uitgerust, het *Avontuur*, van den reeder *de Jager*, is gisteren morgen teruggekeerd. Beiden hebben eene belangrijke vangst; die van het eerste vaartuig bestond uit 31,600 stuks haringen. — Het is de eerste maal dat van de vervroegde vaart wordt gebruik gemaakt, en men mag dus de proef als uitnemend geslaagd beschouwen. Tevens verdient opmerking, dat de heer *Maas* heeft doen visschen met katoenen in plaats van hennepnetten; eene nieuwheid, die, bij den veel geringeren prijs van het katoenen vischwant, tot aanzienlijke besparingen in het vervolg leiden kan.

AMSTERDAM, 4 September.

Er is in den laatsten tijd tusschen onderscheidene onzer binnenl. dagbladen getwist over de vraag of de heer mr. *A. J. Borret*, commissaris des Konings in Noord-Brabant, al dan niet zijn ontslag heeft gevraagd. Thans verneemt men dat zoodanig ontslag door z. exc. nog niet is aangeboden. Zeker is het echter, dat die aanvraag wordt te gemoet gezien. Volgens geloof verdienende geruchten, zou alsdan jhr. *van Meeuwen*, commissaris des Konings in het hertogdom Limburg, naar Noord-Brabant verplaatst worden en is er sprake

van om dezen te doen opvolgen door jhr. mr. *Verheijen*, lid der provinciale staten en secretaris der stad 's Hertogenbosch.

— Voor het provinciaal geregtshof in Noord-Holland stond heden te regt *C. C. Ebbelaar*, oud 25 jaren, dienstbode, wonende te Amsterdam, beschuldigd van kindermoord voor de eerste maal door de ongehuwde moeder gepleegd. Aan de besch. was als verdediger toegevoegd mr. *G. L. Herckenrath*. Door de erkentenis van besch., in overeenstemming met de verklaringen van de zes onder eede gehoorde getuigen, werden de feiten bij de acte van beschuldiging haar ten laste gelegd, volledig bewezen.

Besch. erkent namelijk, dat zij op Woensdag den 9den Mei 1855 is bevallen, naar haar oordeel ontijdig; dat zij reeds toen eenige kleederen voor het kind in gereedheid had gebragt. — Dat het kind levende was; dat zij de geboorte geheim wilde houden, en daarom toen zij, kort na de bevalling naar beneden werd geroepen, ten einde het kind te beletten te schreeuwen, het eene prop linnen in den mond heeft gedaan. — Dat, toen zij weder boven kwam, zij heeft bevonden, dat het kind was gestorven, waarop zij het lijkje buiten de Leidsche-poort heeft gebragt.

Na afloop van dit verhoor heeft het o. m., bij monde van den advokaat-generaal, mr. *J. A. Jolles*, de schuld der besch. volgehouden en de veroordeeling tot eene gevangenisstraf voor den tijd van acht achtereenvolgende jaren geëischt.

De raadsman van de besch. vatte daarop het woord op en beweerde dat de dood van het kind niet aan moedwil, maar aan onvoorzigtigheid moet worden toegeschreven; dat het misdrijf dus verkeerdelijk als kindermoord was gekwalificeerd en alleen als doodslag door onvoorzigtigheid begaan, kon worden gestraft.

Nog heden heeft het hof uitspraak gedaan, de besch. schuldig verklaard aan kindermoord voor de eerste maal door de ongehuwde moeder gepleegd en haar diensvolgens tot zeven jaren gevangenisstraf veroordeeld.

ROTTERDAM, 4 September.

Eergisteren is alhier een zeer brutale diefstal gepleegd, waarvan de bijzonderheden nagenoeg op het volgende nederkomen: *G. R. Hogervorst*, winkelier in kruidenierswaren enz. aan de Kruiskade, schuin over de Lijnbaanslaan alhier, hoorde omstreeks vier uur in den morgen gerucht in het voorhuis; dadelijk opgestaan zijnde, werd hij, zoodra hij op den trap in den winkel kwam, door iemand bij den keel gegrepen, die met nog drie zijner medgezellen hem een' doek in den mond stopte, eene koord om den hals en een touw om de armen bond, terwijl hij nog eene snede over de borst ontving, welke gelukkig slechts zijne kleederen beschadigde. Op het gekerm van den vader is eene der dochters, die in het woonvertrek, achter den winkel gelegen, sliep, ontwaakt; met een paar harer broeders, die zij gewekt had, in den winkel gekomen, waren de boosdoeners ontvlugt, nadat zij het in de lade van de toonbank, als ook in den broekzak van *H.* voorhanden geld, naar gissing *f* 60 à *f* 70, hadden medegenomen. *Hogervorst*, die in zijne buurt als een braaf en zorgend huisvader bekend staat, verkeert ten gevolge dezer mishandeling en welligt niet minder door den schrik in vrij zorgelijken toestand en kan bijna niet spreken; men vermoedt, dat een der booswichten zich in den kelder onder den winkel had laten opsluiten, daar er geene teekenen van uitwendige braak ontdekt zijn.

LEIDEN, 4 September.

Dezer dagen heeft 's rijks museum voor natuurlijke historie alhier, door de welwillendheid van den Gouv.-Generaal van Neêrlands Indië, een prachtig exemplaar ontvangen van de Actias (Saturnia) Maenas, Doubleday, in den plantentuin te Buitenzorg gevangen. Deze nachtvlinder heeft eene vlugt van 0,17 el, terwijl de lengte, gemeten van den kop tot aan het einde der staarten van de achtervleugels 0.18 el bedraagt. Tot heden waren slechts twee voorwerpen van deze soort in Europa aanwezig, de eene in het Britsche museum, de andere in de verzameling van den heer *Saunders* te Londen, beide uit Silhet.

ALKMAAR, 3 September.

Gisteren avond tusschen 8 en 9 uur ontstond er brand in het paardenspel van den heer *Ed. Wollschläger*, juist toen men de voorstelling even begonnen en het circus opgepropt vol was. Door het afstooten van een knopje van eene der gaspijpjes op het orkest, verkreeg de gasvlam zooveel ontwikkeling, dat zij zich onmiddellijk aan het houtwerk mededeelde en een gedeelte van een' balk verbrandde. Door de spoedig aangebragte hulp, vooral door de tegenwoordigheid van geest van een' der Clowns, die zich onmiddellijk op het dak vertoonde en zich met blusschen bezig hield, was men spoedig den brand meester, voordat [illegible] gesloten had. Hoewel de ontsteltenis op dit oogenblik groot was, en men elkander bijna den uitgang belette, heeft men geene ongelukken te betreuren, en werd de voorstelling, nadat men van den schrik was bekomen was, voortgezet.

'S HERTOGENBOSCH, 3 September.

De doorbraak te Lith door den jongsten watersnood veroorzaakt is in het openbaar aanbesteed voor de som van *f* 51,000.

KAMP BIJ REYEN, 4 September.

De zamengestelde brigade kavallerie en eene batterij rijdende artillerie, bestemd om de groote manoeuvres in den loop dezer maand uit te voeren op de heide, in het geheel 1100 paarden, is gelegerd te Dongen, Gilze, Reyen, Alphen, Riel, Ginneken, Bavel, Tilburg, Oosterhout en te Teteringen. Deze troepen zijn heden morgen voor het eerst op de heide vereenigd geweest, om ter gelegenheid van den verjaardag van Z. K. H. den prins *van Oranje*, groote parade te houden. De opstelling was in bataille front naar den straatweg van Breda op Tilburg, de regtervleugel leunende aan den weg, die van Reyen naar Gilze loopt; de batterij aan den linkervleugel in bataille opgesteld. De generaal-majoor *van Toll*, kommandant van deze vereenigde troepen, hield wapenschouwing, vereenigde daarna alle officieren om zich, verwelkomde hen en gaf zijne tevredenheid te kennen over het fiksch uiterlijk en goed aanzien der troepen, inzonderheid ook die der batterij rijdende artillerie, onder bevel van den kapitein *d'Hamecourt*. Vervolgens werd de batterij op de regter- en linkervleugel verdeeld, en werden eenige manoeuvres uitgevoerd en besloten met voor den bevelhebber te defileren.

UTRECHT, 4 September.

De door de Utrechtsche afdeeling der maatschappij tot nut der Israëlieten in Nederland opgerigte vereeniging tot verkrijgbaarstelling van goedkoop vleesch voor minvermogende Israëlieten te Utrecht, in aanmerking genomen hebbende, dat, bij de duurte der levensmiddelen, ook de cholera zich weder op verschillende plaatsen in dit rijk heeft geopenbaard, heeft met die verkrijgbaarstelling, welke in den regel eerst des winters plaats heeft, reeds nu een' aanvang heeft gemaakt.

ARNHEM, 3 September.

Uit Westervoort wordt geschreven dat van daar tot de Pruissische grenzen allerwege eene aangename bedrijvigheid langs den spoorweg heerscht. De hekken en afsluitingen zijn overal gereed en de wachterswoningen in aanbouw. Het grenskantoor te Zevenaar nadert zijne voltooijing, terwijl het stationsgebouw bijna onder dak is. Ook van Pruissische zijde werkt men ijverig voort aan den spoorweg. Men berigt toch van daar: „ Naar men verneemt, vorderen de aardwerken zeer wel van den spoorweg van Oberhausen over Wesel en Emmerik naar de Nederlandsche grenzen, ter aansluiting bij den Arnhem-Amsterdamschen spoorweg, tot wier aanleg de Keulen-Mindensche-spoorwegmaatschappij den 1sten September 1853 concessie heeft gekregen, met waarborg van de rente en onder voorwaarde dat de weg binnen drie jaren moet voltooid zijn. Ook van de Nederlandsche grenzen zijn die werken bereids tot Millingen gevorderd, en men hoopt de werkzaamheden dit jaar nog zoo ver voort te zetten, dat den 1sten October reeds het vervoer op den weg van Emmerik naar de Nederlanden kan aanvangen."

Te Wesel is het officiële berigt ontvangen, dat onmiddellijk een aanvang zal worden gemaakt met den aanleg van den spoorweg tusschen Dinslaken en Rees, derhalve binnen het rayon dezer vesting, zonder dat gelet wordt op de bezwaren door de ingenieurs der vesting geopperd.

Reeds is men begonnen met het stellen der palen voor het tracé, en men hoopt binnen zes maanden den geheelen spoorweg tusschen Arnhem en Oberhausen ten dienste van het publiek te kunnen openstellen.

— Den 13den September zal bij de arrondissements-regtbank te Tiel behandeld worden de zaak van den heer *P. van der Rees*, Oost-Indisch ambtenaar, met verlof hier te lande, welke bij de arrondissements-regtbank aldaar eene klagt heeft ingediend wegens laster tegen den heer *Noman*, te Bommel, uitgever van het weekblad de *Indiër*, en voorkomende in een ingezonden stuk van dit blad. De heer *Noman* heeft toen als schrijver van het geïncrimineerde artikel genoemd den heer *H. J. Lion*, welke laatste dan ook als beschuldigde zal teregt staan.

LEEUWARDEN, 3 September.

De besmettelijke longziekte onder het rundvee in deze provincie is in de laatste weken weder eenigzins toegenomen. Van den 25sten tot den 31sten Aug. zijn 10 runderen aan die ziekte gestorven, terwijl 18 door die ziekte aangetast, voor rekening der eigenaars zijn afgemaakt, en heeft zich de ziekte gedurende dat tijdstip op 8 nieuwe stallen geopenbaard; bedragende het totaal der gevallen sedert den 1sten Januarij j.l. 1239.

ASSEN, 5 September.

Gedurende de maand Augustus 1855 zijn de nieuw verbeterde Hoogeveensche vaart der Drentsche kanaalmaatschappij afgevaren 1078 vaartuigen, metende te zamen 28840 tonnen, behalve 167 kleine of ongemeten vaartuigen; terwijl het totaal der afvaartsgelden over die maand bedraagt *f* 2464.18⁵.

— Als een bewijs van de duurte der landerijen zij vermeld, dat onlangs een stukje groenland te Staphorst, hetwelk, niet gemest, gewoonlijk twee voer hooi oplevert, geloopen is met de kosten tot over de *f* 600.

— De werkzaamheden aan het Oranjekanaal vorderen naar wensch. Deze week heeft men de kanalen van Hijken en Schoonoord vereenigd, waardoor eene uitgestrektheid van ca. 5 uren, door dit kanaal doorsneden wordt; over een afstand van 3 uren, is nu het kanaal bevaarbaar, en het volgende jaar kan eene massa van de zwaarste turf, reeds te Schoonoord gegraven, worden afgescheept.

GRONINGEN, 6 September.

Aanstaanden Maandag zal de heer Commissaris des Konings in deze provincie de gemeenten Grijpskerk, Ezinge en Aduard bezoeken.

— Door gedep. staten is bij notificatie van den 30sten Augustus l.l. afgekondigd het reglement op het toezigt der wateren, bruggen en waterwerken in deze provincie.

— Bij arrest van het provinciaal geregtshof van Groningen van gisteren is J. H. K., ter zake van diefstal bij nacht in een bewoond schip, gepleegd in den laten avond van den 20sten Mei j.l., in een schip, liggende in de Noorderhaven alhier, met aanneming van verzachtende omstandigheden veroordeeld tot correctionele gevangenisstraf voor den tijd van *vier* maanden, in eenzame opsluiting te ondergaan.

— De raad te Hellevoetsluis heeft op een adres van een 50tal ingezetenen besloten, de belasting op het gemaal als eigen middel te behouden.

— Uit het verslag wegens het Instituut voor Doofstommen te St. Michiels-Gestel over 1854 blijkt, dat op den 1sten Januarij van dat jaar het getal kweekelingen juist 80 bedroeg, van welke 50 jongens en 30 meisjes. In den loop van 1854 zijn ontslagen 3 jongens, meisjes geene, en aangenomen 6 jongens en 3 meisjes, te zamen 9, zoodat het geheele getal op den 31sten December tot 86 geklommen was, zijnde 53 jongens en 33 meisjes, van welke uit Noord-Brabant 44, Gelderland 9, Zuid-Holland 10, Noord-Holland 18, Zeeland 2, Utrecht 3, Limburg 9 en Overijssel 1. — Het gesticht is den 1sten October 1840 opgerigt. — De gesteldheid, wat aangaat de gezondheid van het personeel, het gedrag der kweekelingen, het aanleeren van ambachten, enz. is steeds naar wensch. Van onderscheidene menschenvrienden zijn liefdegiften ontvangen te zamen bedragende *f* 3070.

— Sedert de vorige opgave zijn te *Leiden* aangegeven 33 gevallen van cholera asiatica, waarvan overleden zijn 13 personen; terwijl nog 42 lijders in behandeling zijn.

Ook te *Rotterdam* hebben zich dezer dagen enkele choleragevallen voorgedaan.

Het leeren spreken aan doofstomme kinderen.

In het *Repertorium*, tijdschrift voor de practisch geneeskundige wetenschappen in al haren omvang, lezen wij het volgende: Bij het onderwijzen van doofstomme kinderen in het spreken bezigt de heer LOGOT, predikant te Boulogne-sur-Seine, — volgens eene mededeeling aan de akademie der wetenschappen te Parijs, — eene gewone spreek-trompet van blik, waarvan het dunne einde tusschen de tanden van den doofstomme moet worden geklemd, en in wier wijd einde de predikant duidelijk, maar zonder inspanning, de klanken spreekt, terwijl hij zijnen mond voor het midden der geluidopening houdt. Deze eenvoudige en gemakkelijke handelwijze heeft hij reeds bij een groot aantal kinderen beproefd, en bijna allen hebben terstond de klanken herhaald, die zij op deze wijze hadden vernomen. Vele kinderen werden op deze wijze zeer spoedig zóó verre gebragt, dat zij geheele volzinnen konden naspreken.

De Aardappelziekte.

Hoe sommigen het ook zoeken te verbloemen, waarheid is het dat de aardappelziekte, nu voor de elfde maal, alom in Nederland — en waarschijnlijk over de geheele wereld — is uitgebarsten. Reeds in het begin van Junij vertoonden zich, onder bij den grond, de bekende gele bladeren, die welhaast zwart verrotten, en die wel degelijk als het eerste uiterlijke kenteeken van de kwaal moeten worden beschouwd. De planten groeiden echter overheerlijk op, en bloeiden met eenen overvloed van bloemen, gelijk men algemeen verzekerde dat in geen jaren tijds gezien waren. Door dien uiterlijken welstand verblind, begon men reeds te gelooven aan de mogelijkheid van een even raadselachtig verdwijnen der gevreesde ziekte, als de raadselachtige wijze, waarop zij zich plotseling in 1845 had verbreid, als „ de adem van den geest des kwaads," gelijk men zich dichterlijk uitdrukte, „ die in éénen boozen nacht onze velden verpestte!" Men scheen reeds weder vergeten te hebben, dat de ziekteschimmel zich niet bij droogte ontwikkelt, maar alleen wanneer er veel nat en tevens zoel weder *gedurende den bloei* der aardappelplanten, en dus in een bepaald tijdperk van haren levensduur, heerscht.

Toen omstreeks den 19den Julij dit voor de schimmelplantjes zoo gunstige weder inviel, bemerkte men dan ook al spoedig het afvallen van de bloem. Slechts bij weinige vroege aardappelen zetten zich de bloesems tot vrucht, even zoo als dit in de vorige jaren waargenomen is. Omstreeks den 1sten Augustus, op de kleilanden een paar dagen vroeger, op drooge zandgronden eenige weinige dagen later, vertoonden zich algemeen de zwarte vlekken op de bladeren, het zwart worden en wegsterven van het loof bij enkele plekken op de akkers, en vervolgens de verspreiding der kwaal over het geheele veld, terwijl, te gelijker tijd, zich ook reeds het bederf in de knollen openbaarde.

De ziekte heeft hier dus hoegenaamd geene andere verschijnselen opgeleverd, dan in de vorige jaren, en er bestonden ook geene redenen, waarom men haar plotseling wegblijven zoude hebben kunnen verwachten. Teleurgesteld zijn dus alleen diegene geworden, welke zich voorspiegelden dat er thans een wonder geschieden zoude; dat de aardappelen als voor elf jaren, weder 300 mud in plaats van 120 mud per bunder zouden opleveren, en dat, dien ten gevolge, de prijs op de werkelijke waarde, ½ van die der rogge, of omstreeks *f* 2 het mudde zoude dalen. Velen vleiden zich zelfs, dat er een nog grooter wonder gebeuren zoude, het dalen der prijzen van de aardappelen alléén, zonder vermindering van die der granen en van ander voedsel, alsof het mogelijk ware dat ééne voedselsoort goedkoop wordt, terwijl alle andere duur blijven; zoo vast zelfs was die ijdele hoop geworteld, dat de eerste berigten aangaande het uitbreken der ziekte, terstond als vindingen van den *speculatiegeest*, als kunstenarijen van woekeraars werden uitgekreten; — dat zelfde onzinnige geroep van woeker en speculatie der handelaren, hetwelk reeds zoo veel jammeren bij het rijzen der graan- en broodprijzen, tijdens schaarschten, te weeg heeft gebragt; het uitstekendste middel om ontevredenheid en oproerigheid te verwekken, bij die kortzigtigen, welke, den schijn voor de waarheid aannemende, het stijgen en dalen der prijzen aan den mensch wijten, niet aan Hem, in wiens handen alléén overvloed en schaarschte liggen.

De ziekte is overal hier te lande uitgebroken, maar de verstandigen in den lande zien daarin niets onrustbarends. Zij hebben dit verwacht en zich niet gevleid met eenen grooteren oogst dan thans de ondervinding als de gemiddelde, gedurende de ziekte, heeft leeren kennen. De ziekte openbaart zich niet heftiger, dan gedurende de laatste jaren, er zijn niet minder, misschien nog meer aardappelen uitgepoot dan gewoonlijk, en er is dus geene reden om voor gebrek te vreezen, evenmin als er reden is om op vermindering van prijs te hopen, in geval er geene vermindering in de graanprijzen te voorzien is. En bij den tegenwoordigen zoo geweldig veel voedsel verkwistenden oorlog, bij het geheel en al falen van de graan-aanvoeren uit Rusland, bij de onmogelijkheid, waarin de Vereenigde Staten schijnen te verkeeren om hunnerzijds daarin te voorzien, zal de handel, evenmin als in het vorige jaar, bij magte zijn om anders, dan slechts voor een klein gedeelte, in het jaarlijksche te kort van het Westelijk Europa te voorzien.

Letternieuws.

Woordenboek der Nederduitsche, Fransche, Hoogduitsche en Engelsche talen 2 deelen, vermeerderd en verbeterd door N. S. CALISCH. 's Gravenhage, K. FUHRI.

Zelden hebben wij doelmatiger woordenboek gezien, dan dat hetwelk dezer dagen bij den heer K. FUHRI, te 's Gravenhage, werd uitgegeven. In twee lijvige boekdeelen, bestaande uit ruim 2000 bladzijden, zien de beoefenaren der Fransche, Hoogduitsche en Engelsche talen aan ieder verlangen voldaan. Deze twee deelen vervangen zes woordenboeken. In een land als het onze, waar het aanleeren van vreemde talen zoo algemeen is, voorziet een duurzaam viertalig woordenboek in eene wezenlijke behoefte. Goedkoopheid, volledigheid en netheid van uitvoering gaan bij deze uitgave hand aan hand.

Kerknieuws.

Tot predikant der Herv. gemeente te Nieuwenhoorn is beroepen: ds. *Terwogt*, thans te Herkingen.

MEPPEL, 3 September. Blijkens eene herhaalde bekendmaking van den kansel, zal de Zondagsschool op den eerstvolgenden rustdag worden geopend. Het doel en strekking der oprigting is hoofdzakelijk uitbreiding van kennis der Heilige Schrift, opwekking van het Christelijk leven in de gemeente en bevordering van de broederliefde door vermeerdering van Christelijk verkeer.

— Den 26sten Aug. heeft te Leusden, nabij Amersfoort, de bevestiging plaats gehad van den aldaar nieuw beroepen leeraar *A. P. van Gruting*. Zij werd verrigt door zijnen broeder, den eerw. heer *H. J. van Gruting*, pred. te Dordrecht, naar aanleiding van Johann. XV: 16*b*. Dienzelfden dag aanvaardde de nieuwe leeraar zijne bediening, met den wensch van Paulus, 2 Cor. XIII: 9*b*.

AMSTERDAM, 3 September. In de generale kerkelijke vergadering der Evangelisch Luthersche gemeente alhier is het volgende drietal geformeerd, bestaande uit de heeren ds. *Kerbert*, *Jr.*, *Statius Muller* en *Michelsen*, predikanten te Leiden, Zutphen en Haarlem, waaruit vervolgens tot leeraar alhier beroepen is ds. *Coenraad Kerbert*, *Jr.*, thans predikant te Leiden.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFEKTENBEURS.

AMSTERDAM, 6 *September*.

NEDERLAND	Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63¾.
Dito	Dito	„ 3	„	76$\frac{1}{16}$.
Dito	Dito	„ 4	„	93½.
OOSTENRIJK	Metalliek	„ 5	„	62⅞.
Dito	1851 en 1852	„ 2½	„	32$\frac{1}{16}$.
Dito	Nieuwe Litt. B	„ 5	„	74½.
Dito	Nation. Metall	„ 5	„	67$\frac{11}{16}$.
SPANJE	Onbep. St.	„ 1¼	„	19.
Dito	Binneni	„ 3	„	31$\frac{5}{16}$.
PORTUGAL		„ 3	„	40$\frac{7}{16}$.
RUSLAND	Obl. *Hope* 1798 en 1816	„ 5	„	102⅞.
Dito	Dito 1828 en 1829	„ 5	„	102¾.
Dito	bij *Hope*	„ 4	„	—
Dito	bij *Stieglitz*	„ 4	„	76⅜.

LONDEN, 6 *September*. Consols 90⅞.

PARIJS, 6 *September* Fransche 3 pCt. 66.60.

WEENEN, 6 *September*. Metalliek 5 pCt. 76⅜; dito Nat. Leening 80½. Wissel op Londen *f* 11.09. Zilver *f* 17¾.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 6 *September*. Rogge hooger.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 6 Sept. Binnengekomen de nieuwgebouwde koftjalk Elzard Harmannus, groot p. m. 50 last, kapit. *L. J. Jonkhof*, v. Veendam, gebouwd bij *J. J. Pik*, aldaar.

Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip Johanna, groot 116 last, kapit. *W. W. Meedendorp*, met ballast naar Newcastle.

Binnengekomen te Amsterdam den 1 Sept., kapit. *v. Loon* Johanna Catharina, v. Akyab; *Koning* de Jonge Willem, v. Stettin; *Bolhuis* Gesina, v. Odensee; den 2den *Vaalman* Aurora, v. Dantzig; *Mugge* Martha, v. Anclam; den 3den *Voogd* Jacoba en Christina, van Newcastle; *Kolle* Jonge Pieter, v. Dantzig; *van der Veen* Goede Hoop, v. Colding; *Doijen* Twee Gebroeders, v. Emden; den 4den *van Sluis* Gesina, v. Umea; *de Jonge* Castor, v. Koningsb.; *Nagel* Afina Alberdina, *Wolkammer* Ida en *Kwint* Margaretha, alle 3 v. Dantzig. — Te Texel den 4 Sept., *Koning* Johanna Marchina en *Kuijper* 5 Gezusters, beide v. Newcastle; *Oorburg* Hendrika Ellida, v. Dantzig. — Te Helvoet den 3 Sept., *Roeifsema* Orion, van Stockholm; *Harding* Alida, v. Pitea. — Te Venetië den 24 Aug., *Bontekoe* Wubbo en Willem, v. Newcastle. — Bij Dungeness den 30 Aug. *Klok* Elisabeth, v. Rott. n. Batavia. — Bij Deal den 31 Aug., *Wiegmink* Clara Henriëtte, n. Akyab en *Kaleshoek* Constantia, n. Batavia, beide v. Amst. — Bij Douvres den 30 Aug., *Pompe* Hendrina en *Pot* Alblasserdam, beide v. Rott. n. Batavia. — Te Boness den 30 Aug., *Kemper* Nijverheid, v. Groningen. — Te North Shields den 31 Aug., *Rosema* Engelina Jantina, v. Dordrecht; *Plukker* Hendrika, v. Leer. — Te Harwich den 31 Aug., *Postema* Gesina, v. Groningen n. Londen. — Te Hamburg den 2 Sept., *Roostee* Vr. Houwina, v. Lissabon. — Te Bremerhaven den 31 Aug., *Lenger* Argo en *Koops* Vr. Grietje, beide van Dantzig. — Te Altona den 30 Aug., *Schaaf* Johanna Jacoba, v. Amst. — Te Kiel den 1 Sept., *Ploeg* Vertrouwen, v. Stettin. — Te Swinemunde den 31 Aug., *Prins* Odelia Maria, v. Burntisland; *Pronk* Kiel, van Koppenhage; den 1 Sept. *Keun* Johanna Catharina, v. Newcastle. — Te Koppenhage den 30 Aug., *Lestuiver* Aurora, van Westerwick.

Binnengekomen te Texel den 4 Sept., kapit. *de Jonge* Helena, v. Christiania; den 5den *Stoorvogel* Adriana, v. Bergen. — In het Vlie den 3 Sept., *Cappen* Neptunus, v. Newc.; *Lever* Alberdina, v. Aalborg; *Kooiman* Onderneming en *Smid* Cath. Frederika, beide van Frederikstad; *Koster* Margaretha, v. Larwich. — Te Helvoet den 4 Sept., *Staal* Tjadda, v. Memel. — Te Brielle den 4 Sept., *de Jonge* Magrietha, v. Koningsb.; *Veenhuizen* Adriana, v. Koppenhage. — Te Vlissingen den 3 Sept., *Kamminga* Drie Gebroed. Sikkens en *Altona* Hendrika Margar., beide v. Koningsb. — Te Ostende den 3 Sept., *Wegener* Vr. Martha, v. Umea. — Te Londen den 3 Sept., *Brouwer* Alida, v. Koningsb.; *Drent* Morgenster, v. Tonningen. — Bij Goudstaart den 30 Aug., *Sanders* Graaf van Nassau, v. Amst. n. Bat.; *Kuiper* Anna Augusta, van Galatz naar Vlissingen; *Schoe* Amicitia et Fides, v. Suriname n. Amst. — Te Ipswich den 1 Sept., *Postema* Gesina, v. Gron. — Te Hartlepool den 31 Aug., *Peper* Fennegina, v. Antw. — Te Dublin den 1 Sept., *Driest* Jan Visser, v. Venetië. — Te Dundee den 1 Sept., *Engelsman* Christina, v. Memel. — Te Boston den 29 Aug., *van Duin* Maria en Adriana, v. Rotterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 1 Sept., kapit. *Giezen* Libra, n. Koppenhage; den 3den *Gust* IJzerstaven, n. Seaham; *Kolk* Dankbaarheid, n. Memel; *de Groot* Engelina Jacoba, n. Corfu; *Klasen* Magrieta, n. Newcastle; den 4den *Bekkering* Gesina, naar Stettin. — Van Texel den 3 Sept. *Stuimer* Remilia Johanna, n. Smirna; *Potjewijd* Alida Petronella, n. Genua; den 4den *Beckering* Provincie Drenthe, n. Batavia. — Uit het Vlie den 2 Sept., *de Vrede* Irene, n. Koningsb.; *de Boer* Willem, n. Frederikstad. — Van Helvoet den 3 Sept., *Muller Drenth* Afrikaan, n. de Kust v. Guinea. — Van Vlissingen den 31 Aug., *Meppelder* Thetis, naar Montevideo; den 2den *Muijs* Marie Therese, n. Triest. — Van Malta den 25 Aug., *van der Borden* Visscherij en Handel, naar Malaga. — Van Marseille den 31 Aug., *Bakker* Johanna Elisabeth en *Moesker* Susanna, beide n. Seville. — Van Swansea den 31 Aug., *Verschoor* Beatrix, n. Shanghae; *Wanhaak* Oostzee, naar Konstantinopel. — Van Hamburg den 3 Sept., *Legger* Jantina Catharina, n. Groningen. — Van Bremerhaven den 1 Sept., *van der Star* Maria, n. Stettin. — Van Swinemunde den 29 Aug., *Bossinga* Ceres, n. Haparanda. — Van Memel den 30 Aug., *Waker* Catharina Isabella en *Duintjer* Friso, beide n. Amst.; *Scherpbier* Elsje, n. Harlingen; *Hooghoudt* Hillechiena, n. Bordeaux; *Schoemaker* Meta Harmina, n. Leer.

Vertrokken van Texel den 5 Sept., kapit. *Smit* de Oude Herstelling, n. Yarmouth. — Van Hartlepool den 31 Aug., *Pekelder* Heidewika, naar Tonningen. — Van Royan den 30 Aug., *Smit* Jantje Doornbos, n. Koningsb. — Van Dantzig den 3 Sept., *de Boer* Fenna, n. Amst.

Vertrokken van Tonningen den 30 Aug., kapit. *Koops* Vr. Grietje, v. Dantzig n. Weser; *Heins* Margaretha en den 31sten *Moesker* Margaretha Alida, beide v. Stettin n. Groningen.

Zeilklaar te Malaga den 22 Aug., kapit. *Nieveen* Antje, n. Falmouth. — Te Londen den 1 Sept., *Banting* Marchina, n. Hamburg. — Te Newcastle den 31 Aug., *Sissing* Minister van Bosse, n. Konstantinopel; *van den Bos* Alberdina Tjetskina, n. Triëst; *de Lange* Westerkwartier, n. Malta; *Vaalman* Maria spes mea, n. Livorno; *Bakker* Reina, n. Groningen. — Te Stockholm den 24 Aug., *Puister* Rieka, n. Holland.

Zeilklaar te Newyork den 16 Aug., kapit. *Mulder* Gesina, naar Konstantinopel. — Te Liverpool den 1 Sept., *Fijn* Noord-Holland,

v. Amst. — Te Newcastle den 1 Sept., *Kwint* Anna Beerendina, n. Groningen.

In lading te Liverpool den 30 Aug., kapit. *Dik* Apollo's, naar Groningen.

ZOUTKAMP, 5 September. Binnengekomen den 4 Sept., kapit. *Nieboer* Henderika, v. Stettin.

Zeilklaar kapit. *Bultje* Antje, n. Hamburg.

OOSTMAHORN, 5 September. Ter reede gearriveerd den 3 Sept., kapit. *Faber* Henderika Catharina, v. Laurwig n. Dockum; *Gruppelaar* Zwaantina, v. Oosterriesöer, den 4den *Nieboer* Hinderika, v. Stettin, *Moesker* Margaretha Alida, v. Stettin, alle 3 n. Groningen; *Rienks* Nicolaas Theodorus, v. Oudsoen n. Dockum.

Vertrokken den 3 Sept., kapit. *Waterborg* Fennechina, n. Newcastle, *Balk* Jacomina, op avontuur, *van Sluis* Annechiena, n. Londen, alle 3 v. Groningen; den 4den *Groneveld* Petina, n. Brake, *Alberts* Elsablia, n. Husem, beide v. Amsterdam; den 5den *Teerling* Margaretha, v. Zaandam, *Speelman* de Vrouw Geerdina, v. Groningen, beide n. Emden; *Kramer* Pieterje, v. Kampen n. Hamburg.

DELFZIJL, 4 September. Binnengekomen den 2 Sept., kapit. *Roseboom* Eendragt, v. Emden; den 3den *Zeven* Concordia, v. Oesterrisoer; *Bosdijk* Aften Smit, v. Frederikstad; *Nanning* Klasiena, v. Brevich; *Venninga* Fenna, v. Osterrisoer; *Bakkering* Annechiena, v. Hamburg; den 4den *Schreuder* Sijllina Titia, v. Laurvich; *Mooi* Grietje Huisman, v. Brevich; *Polee* Reina Arendina, v. Frederikstad; *Kutt* 3 Gebroeders, v. Stettin.

Vertrokken den 2 Sept., kapit *Jurjens* Antina, n. Emden; den 3den *v. d. Molen* Jantiena, n. Larvelt; *Dijk* Maria, n. Noorwegen; den 4den *Hillebrand* Louise, n. Newcastle.

Gepraaid den 26 Aug., op 48° 55' N. Br., 18° W. L., kapit. *Bouman* Admiraal van Kinsbergen, v. Akyab n. Rotterdam — Den 27 Aug., op de hoogte van Wight, kapit. *Jansen* Elisabeth Anthonia, v. Amsterdam n. Batavia. — Den 29 Aug., Schouwen Z.Z.O. $7\frac{1}{2}$ mijl, kapit *van Oosterom* Julie Claire, v. dito n. dito, zeilende met O.N.O. wind, boven bramzeils koelte.

ELSENEUR, 1 Sept. De tjalken Wilhelmina Klasina, kapit. *de Jonge*, en Agatha Jacobina, kapit. *Kramer*, zeilden gisteren in ballast naar de Oostzee.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

30 Aug. Fenenga, Agatha, v. Dantzig n. Edam, m. hout.
Bernardus, Agatha Hendrika, v. Dantz. n. Kogerp., m. tarwe.
Hazewinkel, Roelf Giezen jr., v. Dantzig n. Leer, m. plank.
Lever, Henrika, v. Bremen n. Malmo, m. tabak.
Pronk, Hendr. Geziena, v. Hartlep. n. Koningsb., m st.k.
31 — Zeven, Elsina Jantina, v. Antw. n. Koningsb., m. stukg.
Fokkes, Gebr. Fokkes, v. Amst. n. Koningsb., m. stukg
Alberts, Geziena Jantina, v. Memel n. Harling., m. hout.
Mellema, Jacob. Anthonie, v. Hartlep. n. Dantz., m. cokes.
Meijer, Wilhelmina, v. Newcastle n. Stettin, m. soda.
Douwes, Aquarius v. Dantzig n. Amsterdam, m. tarwe.
Gatzen, Elizab. Helena, v. Rotterd. n. Koningsb., m. suiker.
Hazewinkel, Grietje Moliema, v. Amst. n. Koningsb., m. st.g.
Nieboer, Hendrik Carel, v. Londen n. Memel, m. stukg
Donema, Renske Hooites, v. Brussel n. Stettin.

De Wind den 30 Aug. N.N.W.; den 31sten N., stille, N.N.W. N.; den 1 Sept. Z.Z.W.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 1 Sept. De vrachten zijn zeer gedrukt, ofschoon er eenige vraag was naar grootere schepen voor houtverzendingen naar Engelsche oorlogshavens. Naar Amsterdam en Rotterdam *f* 20 Harlingen *f* 19 p. last hout, Havre 53 fr. en 15 pCt. p. Fransch last.

MEMEL, 30 Aug. In bevrachtingen was het zeer levendig, er zijn 31 schepen bevracht, waaraan toegestaan werd Hull 41 sh. per ton vlas, 43 sh. per ton hennep, Antwerpen *f* $27\frac{1}{2}$ à *f* 28 per last zaad, Koppenhage 9 thal. Hamb. Bco. per last hennep.

227ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van *f* 100 en daarboven.
Trekking der Derde Klasse.

2de Lijst. No. 17781 *f* 1250; nos. 1834, 11450, 12779 en 18738 ieder *f* 1000; nos 6786 en 19069 ieder *f* 400; nos. 1909, 11372 en 12458 ieder *f* 200; nos. 7197, 14136, 14162, 14759, 16314 en 19093 ieder *f* 100. — *3de Lijst.* No. 2258 *f* 1250; no. 3204, 8153 en 8943 ieder *f* 1000; no. 18947 *f* 400; no. 3408, 14520 en 18113 ieder *f* 200; no. 10644, 11667, 14411, 16357 en 18898 ieder *f* 100.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 31sten Augustus tot en met den 6den September 1855 zijn te *Groningen* geboren 16 zoons en 12 dochters; gehuwd geene: overleden 8 ouden en 10 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 4 *September.* Tarwe: 155 ℔ witbonte Poolsche *f* 525; 155 ℔ oude dito *f* 535; 158, 160 ℔ j. Bovenl. Ris *f* 520, *f* 530; 161 ℔ dito dito *f* 525. Rogge: 142 ℔ Archangel *f* 335; 141 ℔ Stockholmer *f* 332; 146 ℔ Norder *f* 330, beide laatsten bij partij.

AMSTERDAM, 5 *September.* Tarwe ruim prijshoudend met eenigen handel aan cons.; 128 ℔ p b. Pools. *f* 528: 124, 126 ℔ mind. dito *f* 495, *f* 510; 129 ℔ r. Zweeds. *f* 490; 124 ℔ Lubecker *f* 450; 128 ℔ witb. Pools. *f* 530 bij gerijf. — Rogge met veel handel, Zweedsche tot vorigen koers, andere soorten iets hooger verkocht; 115, 116 ℔ Zweeds. *f* 318, *f* 322; 118, 119 ℔ Deens. *f* 307, *f* 311; 122 ℔ dito *f* 323, van boord te ontvangen; 119 ℔ Holst *f* 317; 123 ℔ Pruis. *f* 342; 123 ℔ Wahrener *f* 336; 119 ℔ fijne Zweeds. *f* 335; 115, 116 ℔ geringe grove dito *f* 295 veilings-cond.; 120 ℔ Holst. *f* 318; 119 ℔ Deensche *f* 315. — Gerst ruim prijsh., 113 ℔ Deensche bij partij tot *f* 237. — Boekweit onveranderd; 120 ℔ Holst. *f* 277. Van nieuwe Boekweit nog niets aangevoerd. — Witte Erwten schaarsch en ruim prijshoudend verkocht.

Koolzaad op het najaar $\frac{1}{2}$ p. vl. lager; op 9 vat in Sept. 105 p. vl.; April 1855 101 p. vl. — Lijnzaad in een doen; 110 ℔ Calcutta *f* 500. In veiling: 107, 108 ℔ Koningsb. *f* $13\frac{3}{4}$ per mud. — Raapolie dadelijk en op levering lager afgegeven: op 6/w. *f* 63,50; vlieg. *f* 62; Oct. *f* 60,75; Nov. en Dec. *f* 60,50. — Lijnolie vast; op 6/w. *f* 47,50; vlieg. *f* 46,25 a 50; Oct. *f* 46,75 a *f* 47; Nov. *f* 47,25 a 50. — Hennepolie op 6/w. *f* 53; vlieg. *f* 51,50.

LONDEN, 3 *September.* Van inl. Tarwe was heden weinig aangevoerd en het aanwezige bestond hoofdzakelijk uit nieuwe. Alles ging tot eene prijsverhooging van ruim 1 sh. gemakkelijk van de hand; in vreemde ging weinig om tot een avans van 2 sh. Gerst en Haver 1, en witte Erwten 2 sh. duurder. Boonen onveranderd. Mosterdzaad werd, als zeer variërende in kwal., voor 10 a 15 sh. per bushel verhandeld. Lijnzaad 1 sh. hooger. Raap-, hennep- en klaverzaad bedongen vorige prijzen. Eenige honderd qrs. wit mosterdzaad bedongen 10 a 15 sh, per bushel naar kwal. Lijnolie in loco goed gevraagd tot 43 a 43 sh., 6 d.

Beste Eng boter is schaarsch en 2 sh. per cwt. hooger.

De aanvoer van alle soorten van aardappelen begint te verminderen. De omzet is matig tot de volgende notering: York Regents 60 a 75 sh., middling 45 a 50 sh. en Shaws 50 a 60 sh. per ton.

Van den 5den. Graanmarkt williger; Tarwe 2 sh. hooger.

KEULEN, 3 *Sept.* Van rogge nog weinig nieuwe ter markt, per 220 pd. 9 à $9\frac{1}{2}$ thal. naar kwal. — Tarwe eerst tegen het eind der week met meer kooplust. De Bovenrijn schijnt van dit graan een' goeden oogst te hebben, de monsters laten niets te wenschen overig, 234 pd. $12\frac{1}{2}$ thal., 89 pd. op termijn pr. November en Maart $12\frac{1}{2}$ thal. — Haver $3\frac{1}{2}$ thal. Raapolie $50\frac{1}{2}$, per October $49\frac{3}{4}$ thal. à $\frac{1}{2}$ per aam van 256 pd. netto met vat.

BREMEN, 4 *Sept.* Tarwe vast en bij kleine partijen iets hooger betaald, de voorraad is overigens bijna geheel opgeruimd. Rogge in het begin der week eenige thalers lager te koop, snelle koopen maakten echter de markt weder vast en kwamen 500 last in omloop. De voorraad Haver neemt zeer af en zijn de prijzen eenige thaler hooger te noteren. De kleinigheden, die van raapzaad aankwamen, waren voor den uitvoer bestemd.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

NORG, *Sept.* De heden alhier gehouden jaarmarkt was over het algemeen zeer druk bezocht, er was vrij veel vee aangevoerd, en de handel ging vlug van de hand, maar de prijzen waren hoog, vroegmelkten van *f* 90 tot *f* 150 per stuk, vaalmelkten van *f* 50 tot *f* 95, met weinig verkoop, vette runderen weinig aangevoerd, waarin ook niet veel handel is gedaan.

De aanvoer van paarden kon niet groot genoemd worden, de handel werd het meest in jonge paarden gedaan, beste paarden van *f* 250 tot *f* 300; veulens van *f* 50 tot *f* 90.

AMSTERDAM, 3 *September.* Ter markt aangevoerd, 229 vette runderen, golden *f* 220, *f* 200 en *f* 170; 110 melk- en kalfkoeijen, voor *f* 140, *f* 110 en *f* 90; 186 vette varkens, 50—52 cent het Ned. pd.; 58 magere varkens, *f* 12, *f* 14 en *f* 16; 147 schapen, *f* 16, *f* 18 en *f* 20.

LONDEN, 3 *September.* De aanvoeren van vee van het vasteland gedurende de afgeloopen week waren matig. Bij het tolkantoor zijn aangegeven: 538 ossen, 54 koeijen, 365 kalveren, 20 varkens en 1346 schapen. De voorraad ter markt van heden was meerendeels van mindere kwaliteit, en de handel was in alle soorten traag, hoewel de prijzen dezelfde bleven als l.l. Vrijdag. De voorraad runderen ter markt was zeer groot, zijnde omstreeks 4700 stuks. Ook schapen waren er overvloedig.

EFFEKTEN-BEURS.
Amsterdam, 5 *September*.

NEDERL. Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{3}{4}$, $63\frac{13}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 76, $76\frac{1}{16}$; Dito Dito 4 pCt. $93\frac{3}{4}$, $93\frac{13}{16}$; Handelmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. 124. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $51\frac{3}{4}$. — SPANJE, Onbepaalde Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $19\frac{1}{16}$, $19\frac{1}{8}$, $19\frac{1}{16}$; Dito 3 pCt. $37\frac{1}{2}$; Dito Binnenlandsche à 6 m 3 pCt. $31\frac{5}{16}$, $31\frac{1}{4}$, $31\frac{3}{8}$; Coupons-Bewijzen $4\frac{5}{16}$; Amort. Schuld $4\frac{1}{8}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $40\frac{1}{8}$, $40\frac{1}{4}$.

RUSLAND, Obl *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $102\frac{3}{4}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $102\frac{1}{2}$, $102\frac{3}{4}$; Certific. $4\frac{1}{2}$ pCt. $88\frac{3}{4}$, 89; Dito bij *Hope* 4 pCt. $78\frac{1}{2}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $76\frac{3}{4}$, $76\frac{1}{2}$; Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. $76\frac{1}{2}$. — POLEN, Dito Aand. in Loting fl. 500 *f* 144. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $62\frac{15}{16}$, 63; Dito Nationale 5 pCt. $67\frac{1}{16}$, 68, $67\frac{15}{16}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $32\frac{1}{4}$, $32\frac{1}{8}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $32\frac{1}{2}$, $32\frac{3}{8}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. $74\frac{1}{2}$, $74\frac{13}{16}$; Weener Loten v. 240 fl. 1854 *f* 262, *f* 263; Orig. Amerik. Bank-Act. 2; Braz. 5 pCt. $98\frac{1}{2}$; Mexik. $20\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Dito Onbep. $20\frac{3}{4}$, $\frac{13}{16}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. $77\frac{1}{4}$; Gren. Onb. $18\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; Ecuador Onb. $3\frac{1}{2}$; Venez. Onb. $27\frac{3}{4}$, 28; Thes. Amst. 5 pCt. $105\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Entrepôt 100.

Bij eenige affaire waren heden Holl. fondsen wederom onveranderd. — In vreemde effecten was over het algemeen weinig of geen variatie. In Oostenr. en Spaansche was eenige handel.

5 pCts. N. Russ. bij *Stieglitz* $82\frac{1}{4}$.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 3; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. $63\frac{7}{8}$; Spaansche $1\frac{1}{4}$ pCt. $19\frac{3}{16}$ a $\frac{1}{8}$; Binnenl. 3 pCt. $31\frac{3}{8}$; Metall. 5 pCt. $62\frac{15}{16}$.

ADVERTENTIËN.

*** De HOOFDDIRECTEUREN van het **INSTITUUT voor Doofstommen** te *Groningen* roepen bij deze op de **LEDEN** van het **HOOFDDEPARTEMENT** van genoemd INSTITUUT, om op **Maandag den 17den September** aanstaande, des middags te 12 uur, te zamen te komen in de SCHOOL van meergedacht INSTITUUT, tot het **verkiezen** van een **LID** der **HOOFDDIRECTIE.**

GRONINGEN, 3 September 1855.

Namens de Hoofddirecteuren voornd.:
W. J. MEURS WICHERS,
Secretaris.

*** Voor de Weduwe **NAGELGAST** en hare **Kinderen** te *Helpman* is bij de ondergeteekenden nog ingekomen de som van *f* 41,05½; welke, gevoegd bij de reeds opgegeven som van *f* 83,67½, eene ontvangst oplevert van *f* 124,73; waarvoor aan de edele GEVERS in naam van het voorloopig door hen geredde HUISGEZIN wordt **dank** gezegd.

GRONINGEN, 6 September 1855.

JACOB BOON, *Predikant.*
W GERHARDS, *Predikant.*
G. R. HUISMAN, *Onderwijzer te Helpman.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden avond beviel voorspoedig van eene DOCHTER I. E. BUSEMAN, geliefde Echtgenoot van

Mr. **A. MUNTINGHE CLEVERINGA.**

APPINGEDAM, 31 Augustus 1855.

*** Heden is bevallen van eene DOCHTER ANTJE T. KUIPER, Echtgenoot van

HINDR. K. SCHRAGE.

WESTERLEE, 31 Augustus 1855.

*** Heden beviel mijne Echtgenoot G. WOLDENDORP zeer voorspoedig van eenen ZOON.

GRONINGEN, 3 September 1855.

J. G. SCHOLTENS.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* D. NIEUBUUR, geb. TIDDENS.

MIJERMERWOUDE, 3 September 1855.

*** ZUIDWENDING, 2 September 1855. Heden ontving ik het smartelijk berigt, dat mijn Echtgenoot PIETER J. PLINZENGA, *Gezagvoerder van het Ned. Brikschip St. Michaël*, na eene ziekte van tien dagen, in den ouderdom van 38 jaren en 8 maanden, te *Calcutta*, den 9den Julij l.l. was overleden. Ruim dertien jaren mogt ik door den band des huwelijks gelukkig met hem zijn; een viertal nog overgeblevene Kinderen (drie zijn hem reeds in de eeuwigheid voorvit) was de vrucht van onzen echt. Eene oude Moeder, wier eenigste Zoon hij was, is daardoor met mij in diepen rouw gedompeld. God sta mij bij op dezen moeijelijken beproevingsweg.

AAFFIEN PLINZENGA, geb. **HAZEWINKEL.**

Eenige kennisgeving

*** Den 28sten Augustus j.l. overleed te *Haarlemmermeer* onze beminde Broeder, ENGEL H. NIEHOFF, in leven Opziger aldaar, in den ouderdom van 38 jaren, aan de gevolgen van eene zenuwziekte.

GRONINGEN, 3 September 1855.

R. H. NIEHOFF.
S. H. BOER.
Mede namens Broeders en Zusters.

Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden ontvingen wij de smartelijke tijding, dat onze waarde Broeder en Schoonbroeder, de WelEdel Gestrenge Heer F. STRAATMAN, *1ste Luitenant der O. I. Artillerie Ridder der Militaire Willemsorde 4de klasse*, den 8sten Junij j.l., te *Montrado* (Eiland *Borneo*) is overleden, in den ouderdom van 26 jaren.

GRONINGEN, 4 September 1855.

J. W. STRAATMAN.
J. W STRAATMAN—MOUTON.
Mr **R. T. GUYOT.**
H. I. GUYOT—STRAATMAN.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, in den ouderdom van 61 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder, Vrouwe HENRIETTE FERDINANDA WICHERS, Weduwe van den WelEerw. Zeer Gel. Heer D. HENDRIKSZ.

GRONINGEN, 4 September 1855.

Uit aller naam:
D. HENDRIKSZ.

Eenige kennisgeving.

Werken
voor
VERMINDERDEN PRIJS.

***P. C. HOOFT*, Nederlandsche Historiën**, 5 dln., met Aanteekeningen van *Dr. W. HEUKER.* Prijs [*f* 12.50] ***f* 5.00.**

***CURRER BELL*, Jane Eijre, of het leven eener Gouvernante**, 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**

***T. F. UILKENS*, Losse Verhalen, uit het dagelijksch leven ontleend.** Prijs [*f* 2.80] ***f* 1.00.**

***J. VENEDEY*, Eene Badkuur in het Zuiden van Frankrijk.** Geschiedk. en plaatsb. herinneringen, 2 dln. Prijs [*f* 5.80] ***f* 2.50.**

***A. G. BRUINSES*, Uit het Leven.** Schetsen en Beelden. Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.40.**

——— **Tafereelen uit de Geschiedenis van de stichting en vestiging der Christelijke Kerk.** Prijs [*f* 3.75] ***f* 1.50.**

——— **Schetsen uit het Christelijk Leven in de drie eerste eeuwen der Kerk.** Prijs [*f* 1.50] ***f* 0.50.**

Bovenstaande werken zijn voor den daarbij gevoegden verminderden prijs bij de meeste boekhandelaars verkrijgbaar gesteld. Men twijfelt niet of velen zullen zich de gelegenheid ten nutte te maken om voor eene betrekkelijke kleinigheid zich deze genoegzaam bekende werken aan te schaffen.

Krachtens bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer Mr E. K. J. BERTLING, Lid van de Arrondissements-Regtbank te *Assen* en Regter-Commissaris in den Boedel van den in staat van **FAILLISSEMENT** verklaarden **JAN SINNINGH**, wonende te *Vries*, van den 3den September 1855, zijnde gerequireerd, worden bij deze opgeroepen alle **BEKENDE en ONBEKENDE SCHULDEISCHERS** van voornoemden J. SINNINGH, om in Persoon of bij Gemagtigde te compareren op de **eerste bijeenkomst** tot VERIFICATIE van hunne **SCHULDVORDERINGEN**, welke zal worden gehouden te *Assen* den 25sten September e.k., des morgens te 10 uur, in de gewone GEHOORZAAL van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Assen.*

ASSEN, 6 September 1855.

Mr. H. PELINCK,
Curator.

Degenen, die iets te VORDEREN hebben van- of VERSCHULDIGD zijn aan de Nalatenschap van wijlen Mejufvrouw **TRIENTJE REUIVER**, Weduwe GIJSBERT HEIDEMAN, gewoond hebbende en overleden te *Groningen*, worden verzocht daarvan **Opgave** of **Betaling** bij den ondergeteekende te doen, uiterlijk **vóór of op den 15den dezer.**

GRONINGEN, 4 September 1855.

J. L. NIEBORG,
Executeur-Testamentair.

De VOOGDEN van HEILIGEN GEEST GASTHUIS te *Groningen* gedenken bij inschrijving aan te besteden: **De levering van**

2000 Tonnen **BAGGERTURF.**

De VOORWAARDEN liggen ter lezing in het GESTICHT, waar de INSCHRIJVINGSBRIEFJES en MONSTERS vóór of op den twaalfden September eerstk. moeten worden ingezonden.

VEEMARKT TE ZUIDBROEK.

BURGEMEESTER en **WETHOUDERS** der Gemeente *ZUIDBROEK* brengen ter kennis van de daarbij Belanghebbenden, dat op de **NAJAARS-VEEMARKT**, welke alhier op DONDERDAG den 13den September e.k. zal worden gehouden, geen **RUNDVEE** zal worden toegelaten, zonder **vertooning** van een behoorlijk **GEZONDHEIDS-CERTIFICAAT**; alsmede, dat geene **Spelen om Geld of Geldswaarde zullen worden GEDOOGD.**

ZUIDBROEK, 4 September 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:
E. H. BOER.
De Secretaris:
H. KOOPS.

BOELDAG VAN

ZWARTE VOERHAVER, IN HOKKEN.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 8sten September 1855, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein P. GRASDIJK, te *Noorderhoogebrug*, ten verzoeke van A. B. BROUWER, Koemelker, wonende te *Groningen*, publiek worden verkocht: Ongeveer **900** hokken beste **ZWARTE VOERHAVER**, staande te *Noorderhoogebrug*, op het Land van den Verkooper.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene nette **BEHUIZING**, staande aan den Turfsingel. Te bevragen bij den Timmerman D. DRAISMA, in de Kl. Rozenstraat.

Op eenen vrolijken Stand worden voor een' Heer, zijne Echtgenoot en Meid, gedurende de aanstaande WINTERMAANDEN **TE HUUR** gevraagd: **twee à drie KAMERS** en eene **KEUKEN**, liefst zonder aparten Opgang. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

UITMUNTENDE BLAAUWE KASTDRUIVEN,

te bekomen bij C. A. ROBERTUS, bij *Winschoten*, à **een Gl. de 5 Ons.**

*** **K. FUHRI**, te *'s Gravenhage*, heeft uitgegeven en alom verzonden: Eene **tweede** en **goedkoope uitgave** van het

NIEUW
Woordenboek
VAN
VIER TALEN.
TWEE DEELEN.
Vermeerderd en verbeterd
DOOR
N. S. CALISCH.

EERSTE DEEL. **NEDERDUITSCH-FRANSCH-HOOGDUITSCH-ENGELSCH.**

TWEEDE DEEL. 1. **FRANSCH-HOLLANDSCH.** 2. **DUITSCH-HOLLANDSCH.** 3. **ENGELSCH-HOLLANDSCH.**

Deze beide Deelen, die ruim **tweeduizend** Bladzijden uitmaken en **zes andere Woordenboeken** vervangen, kosten slechts ***f* 9,60.**

Ieder stuk van het **tweede Deel** is *afzonderlijk* te bekomen à ***f* 1,60.**

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

AUGUSTUS en SEPTEMBER 1855.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur
26	765,89	762,63	764,09	16,0	19,3	15,0	0,95	0,70	0,90	Z.W.	W.	W.N.W.	weinig bewolkt	weinig bewolkt	helder
27	763,78	762,78	761,91	15,0	20.0	17,1	0,92	0,95	0,89	Z.Z.W.	Z.Z.W.	Z.Z.W.	„	„	bewolkt
28	760,69	759,56	759,29	15,8	24,6	21,1	0,85	0,64	0,82	Z.Z.O.	Z.	Z.t.W.	„	„	weinig bewolkt
29	759,91	761,91	763,50	19,2	20,0	17,2	0,93	0,94	0,98	Z.	Z.t.W.	W.	betrokken	betrokken	bewolkt
30	767,66	768,52	769,51	15,5	19,6	14,8	0,94	0,62	0,92	W.	N.N.W.	N.N.W.	bewolkt	bewolkt	weinig bewolkt
31	768,74	767,41	767,28	15,5	20,9	15,9	0,93	0,67	0,88	N.t.W.	O.t.N.	N.O.	weinig bewolkt	„	helder
1	767,69	766,50	765,57	16,0	17,5	14,9	0,96	0,80	0,94	N.	N.	N.	bewolkt	„	bewolkt

Gem. over de maand Augustus — 761,26 — 17,4 — 0,86 — Regen 101,7 strepen

---

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.